

A Milli Futbol Takımı Ermenistan karşısında

A Milli Futbol Takımı, UEFA 2024 Avrupa Şampiyonası (EURO 2024) Elemeleri D Grubu beşinci maçında bugün Eskişehir'de Ermenistan ile karşı karşıya gelecek. » Sayfa 11'de

Uzmanından "buzlu tatlılar sağlığa zararlıdır" uyarısı

Diyetisyen Cemre Balkan, 'dondurma' adı altında tüketime sunulan bazı 'buzlu tatlıların' insan sağlığı açısından zararlı olabileceğini söyledi. » Sayfa 2'de

Türk bilim insanlarından küresel iklim değişikliğinde "sel" uyarısı

California Üniversitesi Elektrik ve Bilgisayar Mühendisliği Bölümü Öğretim Üyesi Prof. Dr. Mihri Özkan, Türkiye'de yaşanan sel felaketlerinin küresel iklim değişikliğinin etkileri konusunda "öncü" niteliğinde olduğunu söyledi. » Sayfa 3'te

MÜHÜR KİMDEYSE SÜLEYMAN ODUR...

Eskiden herkesin sanatkârca yapılmış bir mührü vardı. Altında mühür bulunmayan yazı itibar görmezdi. Çok eski tarihlerden beri kullanılagelen mühür, yetki ve mülkiyet belgesidir. Diğer bir deyişle, bir belge ya da eşyanın gerçekliğini ortaya koyan, sahibini belirten ve açılmasını engelleyen bir araçtır. Mezopotamya'da

ortaya çıkan ve zamanla Avrupa'ya kadar ulaşarak yaygınlaşan mührde, insan ve hayvan figürleri, doğa motifleri ve çeşitli şekiller bulunurdu. Mühür, başta altın olmak üzere gümüş, pirinç, demir, bronz gibi madenler veya zümrüt, ametist, akik, firuze, nefes, Yemen taşı, kantaşı, inci gibi kıymetli taşlar üzerine kazınmıştır.

İNAN ARVAS'IN HABERİ 12'DE

İttifak

8 EYLÜL 2023 CUMA

YIL: 27 SAYI: 9414

FİYATI: 1.50 TL

www.ittifakgazetesi.com

Dışişleri Bakanı Fidan: Türkiye-Cezayir ilişkisi stratejik düzeye evrilmiş durumda

Dışişleri Bakanı Hakan Fidan, Cezayir'de çok sayıda Türk iş insanının bulunduğunu belirterek, "Türk yatırımlarını artırma yönünde büyük bir çabamız ve irademiz var. Cezayir makamları da bu konuda her türlü işbirliğini sergilemekte." dedi. Hakan Fidan, Cezayir Dışişleri Bakanı Ahmed Attaf ile Cumhurbaşkanlığı Külliyesi'ndeki görüşmesinin

ardından ortak basın toplantısında konuştu. İki ülke cumhurbaşkanının, iki ülke arasındaki işbirliğinin daha kurumsal hale getirilmesi için dışişleri bakanlarına ortak planlama gruplarının yönetimi ve koordinasyonu konusunda görev verdiğini belirten Hakan Fidan, bu kapsamda çalışmalarına devam ettiklerini dile getirdi. » Sayfa 7'de

Bakan Yerlikaya: Afetlere karşı küresel işbirliği artık bir tercih değil zarurettir

İçişleri Bakanı Ali Yerlikaya, afetlerin sadece yerel değil küresel bir mesele olduğunu söyleyerek "Bu nedenle afetlere karşı küresel düzeyde işbirliği yapmak artık bir tercih değil zarurettir". dedi. Yerlikaya, Azerbaycan'da düzenlenen Türk Devletleri Teşkilatı (TDT) Afet ve Acil Durum Yönetiminden sorumlu bakanların 2. toplantısına katıldı. TDT'nin menfaatlere

değil kardeşlik hukukuna dayanan bir oluşum olduğunu belirten Yerlikaya, teşkilatın birlikte hareket ettiği vakit üye ülkelerin gücüne güç kattığını kaydetti. Yerlikaya, "Çünkü bizim birliğimiz gücümüzdür. Hayata geçirdiğimiz her zirve ve toplantı, Türk dünyasındaki kurumsal birlikteliğin güçlenmesi sürecinde birer kilometre taşıdır." dedi. » Sayfa 8'de

Ödenekte en yüksek pay Hazine ve Maliye Bakanlığına ayrıldı

Genel bütçe kapsamındaki kamu idarelerinin 2024 yılı ödenek teklifi tavanlarının toplamı 10 trilyon 205 milyar lirayı geçerken, ödenekte aslan payı 4 trilyon 227 milyar lirayla Hazine ve Maliye Bakanlığına ayrıldı. Çeşitli kamu kuruluşlarının bütçe açıklarının finansmanına dönük transfer ödeneği de buradan

karşılandığı için Hazine ve Maliye Bakanlığına 4 trilyon 227 milyar 417 milyon 191 bin lira ödenek ayrıldı. Milli Eğitim Bakanlığı 1 trilyon 90 milyar 229 milyon 668 bin lirayla ikinci sırada yer alırken, bu kurumu 730 milyar 521 milyon 346 bin lira ödenek tavanıyla Sağlık Bakanlığı izledi. » Sayfa 5'te

Hazine ve Maliye Bakanı Mehmet Şimşek'ten maaşlara zam açıklaması:

Ücret düzenlemeleri hedef enflasyona göre yapılacak

Hazine ve Maliye Bakanı Mehmet Şimşek yapılacak maaş düzenlemeleriyle ilgili açıklamalarda bulundu. Şimşek konuyla ilgili, "Bundan sonra ücret düzenlemeleri hedef enflasyona göre yapılacak" dedi.

Hazine ve Maliye Bakanı Mehmet Şimşek, Orta Vadeli Program ile ilgili gazetecilerin sorularını yanıtladı. Ankara'da düzenlenen basın toplantısı sonrasında açıklama yapan Şimşek, "Yatırımcılarla diyalogumuz güçlü, Yatırımcı toplantılarını Japonya'dan başlatıyoruz" dedi. Şimşek, burada yaptığı konuşmada, OVP'ye yönelik ilk değerlendirmelerin genel olarak olumlu olduğunu ve programın, inandırıcı, iç tutarlılığı olan ve gerçekçi bir çerçeve olarak görüldüğünü bildirerek, "Sayın Cumhurbaşkanımızın dezenflasyon programı ve maliye politikasına desteği tam. Bunu sadece hissetmiyoruz, görüyoruz. O konuda ben buradan mesajı net olarak vermek istiyorum. En ufak bir tereddüt yok. Bu prog-

ramın gereği neyse, onu yapacağız." diye konuştu.

OVP'de yer alan yapısal reformların önemine de dikkati çeken Şimşek, programın en önemli bileşeninin takvime bağlanmış, verimliliği arttıracak, cari açığı azaltacak, vergide adaleti artıracak, kayıt

dışılığı azaltacak reformlar olduğunu söyledi. Şimşek, işverenlerin de katkısının olduğu yeni bir BES modeli öngördüklerini ifade ederek, "Amaç, tasarrufları, sistemde kalış sürelerini ve tabii ki fon tutarını artırmak. Bu önemli, çünkü bunu yapabilirsek

kamu tasarruflarını artıracacağız. Bir taraftan da çalışanlarımızı uzun vadede, refahları için tasarrufa teşvik edeceğiz, yönlendireceğiz. Bu yeni modelle amaç, hem sistemdeki fon tutarını hem de sisteme girenlerin oradaki kalış sürelerini artırmak ve işverenlerin de desteğinin olacağı bir model kurmak." değerlendirmesinde bulundu. Bakan Şimşek, bundan sonra ücret düzenlemelerinin hedef enflasyona göre yapılacağını belirterek, "Ama çalışanlar, hiçbir şekilde enflasyona ezdirilmeyecek. Dar gelirli kesimlerin alım gücünün kalıcı bir şekilde artırılmasının bir tek yolu var. O da enflasyonu düşük tek hanelere indirmekle olur. Dünya Bankası da OVP'ye desteğini ifade ediyor." dedi. ●ANKARA-AA

İstanbul'da selin yaşandığı bölgelerde TEMİZLİK ÇALIŞMALARI SÜRÜYOR

İstanbul'da önceki akşam sağanak nedeniyle meydana gelen selde zarar gören ev ve iş yerlerinde temizlik çalışmaları gün boyu sürdü. Kentte etkili olan yağışın ardından Arnavutköy, Başakşehir ve Küçükçekmece'de yaşanan su baskınlarında birçok ev ve iş yeri zarar gördü. Büyük hasar alan noktalardan İkitelli Masko Mobilyacılar Sitesi'nde hasar tespit çalışmaları yapılıyor. Ekiplerle çalışmalara katılan esnaf, çamur

içinde kalan mobilyaları dükkanların önüne çıkartırken, bazıları da kamyonlara yükleyerek buradan taşıyor. Bir kısım esnaf da kendi

imkanlarıyla dükkanlarında temizlik yapıyor. Belediye ekipleri, selin meydana geldiği blokta mazgalları temizliyor. » Sayfa 3'te

Hava yolunda 25 milyon yolcuya hizmet verildi

Ulaştırma ve Altyapı Bakanı Abdulkadir Uraloğlu, ağustosta havalimanlarında 24 milyon 689 bin 743 yolcuya hizmet verildiğini belirterek, "8 ayda 143 milyon 359 bin 903 yolcu hava yolu ile seyahat etti." ifadesini kullandı. Bakanlıktan yapılan yazılı açıklamaya göre ise İstanbul Havalimanı'na ağustosta iniş-kalkış yapan uçak trafiği iç hatlarda 12 bin 22, dış hatlarda 35 bin 424 olmak üzere toplamda 47 bin 446'ya ulaştı. » Sayfa 6'da

Ahret Gününe İman

SÜLEYMAN GÖKSOY » 2'de

Cenâb-ı Hak, insana iki hayat bahsetmiştir. Bunlardan ilki içinde yaşadığımız imtihan dünyasıdır. Bu dünya hayatı ölümlle birlikte sona erer ve ahret hayatı başlar.

Barışın yol haritası Anadolu'dadır

ERSİN NAZİF GÜRDOĞAN » 8'de

Batı karşısında hiçbir eziklik duygusuna kapılmadan, tarihe büyük bir özgüvenle, bakan Yahya Kemal, Türk milletinin tarihini, Malazgirt savaşıyla başlatır.

Bostan Hamamı restorasyonla özgün yapısına kavuşacak

» Sayfa 3'te

SÜLEYMAN
GÖKSU

www.ittifakgazetesi.com

Ahret Gününe İman

Cenâb-ı Hak, insana iki hayat bahşetmiştir. Bunlardan ilki içinde yaşadığımız imtihan dünyasıdır. Bu dünya hayatı ölümlle birlikte sona erer ve ahiret hayatı başlar. Ölüm asla bir yok oluş değil, ebedi hayata geçişin ilk kapısıdır. Ölüm, geri dönüşü olmayan bir geçittir. Artık insan, tekrar dünyaya dönüp salih ameller işlemeyi ne kadar arzu etse de bu mümkün olmayacaktır. Nitekim Kur'anı Kerim'de şöyle buyrulur: "Nihayet onlardan birine ölüm gelip çatınca, 'Rabbim! Beni geri gönder de, geride bıraktığım dünyada iyi işler yapayım' der. Hayır! Onun söylediği bu söz, boş laftan ibarettir..."

Kıyamet mutlaka kopacak, yaşadığımız dünya hayatı bitecek ve sonsuz ahiret hayatı başlayacaktır. İlahi kudretin iradesiyle insanlar yeniden dirilecek, mahşerde toplanacak ve mizan kurulacaktır. İşte o gün, hesap verme günüdür.

O gün, dünya hayatına ait gizli aşikâr, iyi kötü bütün niyetler ve davranışlar ortaya dökülecek ve herkes şu ilahi nidaya muhatap olacaktır: "Oku şimdi amel defterini! Bugün sana hesap sorucu olarak kendi nefsin yeter!"

O gün, diller susacak, azalar konuşacaktır. Rabbimiz bu hakikati şöyle bildirmektedir: "O gün, on-

ların ağızlarını mühürleriz; yapmış olduklarını elleri bize anlatır, ayakları da şahitlik eder."

O gün, kimseye zulmedilme-yecek, herkese sadece yaptığının karşılığı verilecektir. Hiç kimse, ömrünü nerede ve nasıl geçirdiğinin, gençliğini nerede tükettiğinin, malını nereden kazanıp ne-reye harcadığının, bildiği ile amel edip etmediğinin hesabını vermeden bir yere kımlıdayamayacaktır.

Allah'a ve ahiret gününe inanan bir mümine yaraşan, ölüm gelmeden önce kendini hesaba çekmektir. Dünyayı oyun ve eğlence yeri değil, Rabbimizin rızasını kazanma yeri olarak görmektir. İslam'ın dosdoğru çizgisinden; Kur'an-ı Kerim'in rehberliğinden, Peygamber Efendimiz (s.a.s.)'in sünnet-i seniyyesinden asla ayrılmamaktır. Allah'ın koyduğu sınırlara titizlikle uymak, helal haram çizgisine riayet etmektir. Fıtratı bozan yönelim ve davranışlardan, aklı uyuşturan alkol ve bağımlılıktan, aile ve toplumu ifsat eden zina ve ahlaksızlıktan, ocakları söndüren kumardan uzak durmaktır. Her amelin kaydedildiğini ve günü geldiğinde hepsinden hesaba çekileceğini unutmamaktır.

KAYNAK: Diyanet İşleri Başkanlığı

FOTOĞRAF: AA

Hasta yatağında enstrümanlarla tanışan otizmlı, eğitim almadan güzel sanatlar lisesini kazandı

Hasta yatağında cep telefonu uygulamasıyla enstrümanlarla tanışan otizmlı Yasin Altay, öğretmenlerinin hediye ettiği piyanoyla geliştirdiği yeteneği sayesinde güzel sanatlar lisesine girdi. Annesi ve kardeşiyle Sakarya'nın Kocaali ilçesinde yaşayan 15 yaşındaki Altay, 2019'da balkondan düşmesinin ardından 4 yıllık uzun bir tedavi süreci geçirdi. Hasta yatağında annesinin telefonuna indirdiği uygulamalarda enstrümanları keşfeden Altay'ın müziğe yakınlığını fark eden annesi, durumu öğretmenlerine anlattı. Yasin'in enstrüman çalma becerisinin geliştirilmesi gerektiğini düşünen öğretmenleri de 2021'de öğrencilerine piyano hediye etti. Okuldaki programlar için bazı parçaları kısa sürede öğrenip çalmayı başaran Altay, Sakarya Güzel Sanatlar Lisesinde girdiği yetenek sınavını geçti.

Anne Canan Özlü, AA muhabirine, oğluna 4 yaşındayken otizm tanısı konduğunu söyledi. Balkondan düşmesi sonucu sakatlanan ve diz kapağı ile ayak uzatma ameliyatları geçiren çocuğunun ayağa kalkamadığı bir süreç yaşadığını anlatan Özlü, "5 ay hasta yatağında yattı. Bu süreçte cep telefonuma müzik uygulamaları indirerek çeşitli enstrümanları çalmayı öğrenmiş. Okuldaki öğretmenlerine onun bu şekilde uygulamaları kullandığını anlatınca kendisine piyano hediye ettiler." dedi.

"Ben hiç beklemiyordum, bizim için mucize oldu"

Oğlunun org, davul, flüt gibi

enstrümanları da çalmayı denediğini ancak kendisini en iyi piyanoda geliştirdiğini anlatan Özlü, ortaokul öğretmenlerinin 23 Nisan Ulusal Egemenlik ve Çocuk Bayramı ile mezuniyet töreninde çalmasını istediği parçaları birkaç günde öğrendiğini kaydetti. Özlü, çocuğunu denemek amacıyla Sakarya Güzel Sanatlar Lisesine götürdüğünü anlatarak, "Hiç eğitim almadığı bir alanda yüzde 57'lik başarı oranıyla sınavı geçti. Ben hiç beklemiyordum, bizim için mucize oldu." dedi. Okulu kazanmasının ardından piyano eğitimi alması için Yasin'e özel ders aldığını, oğlunun motivasyonu ve başarılı olması için elinden geleni yaptığını kaydeden Özlü, "Yasin piyano çalmaya başladıktan sonra arkadaşları, öğretmenleri, komşularımız herkes daha farklı gözle bakmaya başladı. Tabii bu süreçte kendisi de güzel şeyler duydukça moral ve motivasyon bakımından daha da ilerledi." diye konuştu.

İkizi de etkilenip piyano öğrenmeye başladı

Yasin'in ikiz kardeşi Zeynep Altay da Yasin piyano çalarken notaların yerlerini ondan öğrendiğini anlattı. Kardeşinden etkilenecek piyano çalmaya başladığını aktaran Altay, "Sonra kendimi geliştirmeye başladım. Annem de müzik önerilerinde bulunuyordu, bize ödev veriyordu. 'Eve gelene kadar, şu şarkıyı çalın, bana videosunu atın' diyardı." ifadelerini kullandı. ●SAKARYA-AA

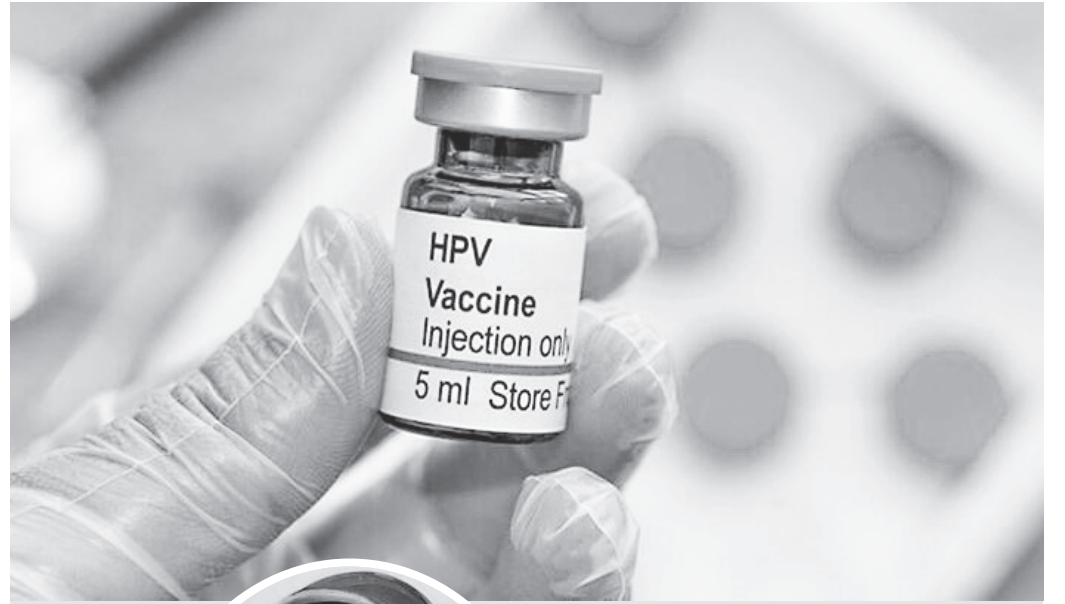
"HPV aşısıyla hem hastalıktan hem kanserden korunabilirsiniz"

Dr. Öğr. Üyesi Saadet Ünsal, "Uygun yaş aralığında, tavsiye edilen dozlarda aşı uygulaması yaptırmak HPV'nin ve neden olduğu hastalıkların önlenmesini sağlar. HPV aşılarının serviks kanserinin yüzde 70'ini, anal kanserinin yüzde 80'ini, vajinal kanserin yüzde 60'ını, vulva kanserinin yüzde 40'ını önleyebileceği ve HPV pozitif orofaringeal kanserlerin önlenmesinde yüzde 90'dan fazla etkinlik gösterdiği tahmin edilmektedir" dedi.

İnsan papilloma virüsü (HPV) hastalıklarında önemli uyarılarda bulunan Medipol Üniversitesi Pendik Hastanesi Kadın Hastalıkları ve Doğum Bölümü'nden Dr. Öğr. Üyesi Saadet Ünsal, HPV'nin papillomaviridae ailesinde bulunan bir DNA virüsü olduğunu belirterek "200'den fazla çeşidi bulunan insan papilloma virüsü, cinsel yolla bulaşan hastalıklara sebep olan virüs türlerinden biridir. Bulaşıcılığı yüksek olan insan papilloma virüsünün yaklaşık 40 çeşidi genital sigillere neden olurken, bazı türleri kansere neden olur. HPV enfeksiyonları sık görülen enfeksiyonlar arasındadır. Neredeyse tüm insanlar hayatlarının bir döneminde en az bir tür HPV ile enfekte olur. Çoğu HPV enfeksiyonu zaman içinde kendiliğinden geçer. Ancak bazen HPV enfeksiyonları daha uzun sürer ve yaşamın ilerleyen dönemlerinde kansere neden olabilir. HPV enfeksiyonunun çoğu geçicidir ve genelde belirti vermeden ilerler" diye konuştu.

"HPV aşısının 25 yaşından önce yapılması tavsiye edilir"

HPV aşısının, enfeksiyondan korunmada etkili ve güvenilir bir yöntem olduğu dikkat çeken Dr. Öğr. Üyesi Ünsal, şöyle devam etti: "Uygun yaş aralığında, tavsiye edilen dozlarda aşı uygulaması yaptırmak HPV'nin ve neden olduğu hastalıkların önlenmesini sağlar. Mevcut HPV aşıları 2, 4 veya 9 tip HPV'ye karşı koruma

sağlar. Tüm HPV aşıları, en büyük rahim ağzı kanseri riskine neden olan HPV tip 16 ve 18'e karşı koruma sağlar. HPV aşısının serviks kanserinin yüzde 70'ini, anal kanserin yüzde 80'ini, vajinal kanserin yüzde 60'ını, vulva kanserinin yüzde 40'ını önleyebileceği ve HPV pozitif orofaringeal kanserlerin önlenmesinde yüzde 90'dan fazla etkinlik gösterdiği tahmin edilir. Ayrıca HPV tiplerine karşı koruma sağlayan dörtlü ve nonvalan aşılar ile bazı genital sigilleri önler. HPV-6 ve HPV-11 daha fazla koruma sağlar. Günümüz sağlık uygulamalarında HPV aşısının ilk cinsel ilişkiden ve 25 yaşından önce yapılması tavsiye edilir. 15 yaş gününden önce ilk aşısını yaptıran kişilere iki doz HPV

aşısı önerilir. HPV aşısının ikinci dozu, ilk dozdan 6 ila 12 ay sonra yapılır. 15 ila 26 yaşları arasında ilk aşısını alan bireyler ve bağışıklık sistemi baskılanmış ki-

şiler için üç doz HPV aşısı önerilir. Ayrıca 9 ila 26 yaş arası bağışıklığı baskılanmış kişiler (HIV enfeksiyonu olanlar dahil) için de üç doz önerilir. İlk dozun ardından ikinci doz için 1-2 ay geçmesi önerilirken, üçüncü doz aşısı için 6 ay geçmesi beklenir. Tipik olarak 9 ila 13 yaşlarındaki kızların aşılanması önerilir."

"Aşı en az 5 ila 10 yıl koruyor"

Dr. Öğr. Üyesi Ünsal, aşılar en az 5 ila 10 yıl koruma sağladığına işaret ederek, şu bilgileri verdi: "Aşılama-

dan sonra serviks kanseri taraması hala gereklidir. Nüfusun büyük bir bölümünün aşılanması, aşılanmamış olanlara da fayda sağlayabilir. HPV aşıları çok güvenlidir. Enfeksiyon yerinde ağır insanların yaklaşık yüzde 80'inde görülür. Bölgede kızlık, şişlik ve ateş de oluşabilir. İlk HPV aşısı 2006 yılında kullanıma sunulmuştur. 2017 itibarıyla, 71 ülke, en azından kızlar için rutin aşılarına dahil etmektedir. Dünya Sağlık Örgütü'nün Temel İlaçlar Listesi'nde yer almaktadır. Dünya Sağlık Örgütü, diğer koruyucu önlemlerle birlikte tüm ülkelerde rutin aşıların bir parçası olarak HPV aşılarını önermektedir. Aşılar, kişinin yaşına ve bağışıklık durumuna bağlı olarak iki veya üç doz gerektirir. Düşük ve orta gelirli ülkelerde aşılamaya uygun maliyetli olabilir. Ülkemizde henüz ulusal aşı takviminde yer almamaktadır. Sağlık Bakanlığı bu konuda çalışma yapmaktadır." ●İSTANBUL-DHA

FOTOĞRAF: İHA

"Dondurma" diye satılan buzlu tatlılar sağlığa zararlı

Diyetisyen Cemre Balkan, 'dondurma' adı altında tüketime sunulan bazı 'buzlu tatlıların' insan sağlığı açısından zararlı olabileceğini söyledi. Dondurma diye satılan ürünlerin sağlığa zararlı olabileceğini ifade eden Medicana International Samsun Hastanesi diyetisyenlerinden Cemre Balkan, "Doğal bir tatlandırıcı olan stevia bitkisiyle, dut kurusu ve ceviz ezmesiyle üretilen dondurmalar sağlıklı beslenme açısından öne çıkıyor. Bunun yanında dondurma adı altında tüketime sunulan buzlu tatlılar sağlığımız için zararlı. Meyve yerine tatlandırıcı, aromalar, boya, süt yerine su, şeker yerine glikoz, çikolata yerine kokolin ve prolin kullanılmış ürünlere dondurma demek yanıltıcı olur. Türk Gıda Kodeksi dondurmanın yüzde 10-15 meyve, yüzde 10-18 şeker içermesi gerektiğini belirtiyor" dedi. Over-run risbinden de bahseden Diyetisyen Balkan, "Over-run miksin

dondurulması sırasında içerisinde hava verilerek dondurmanın hacminin artmasına ve bununla birlikte dondurmanın yapısı ve lezzetini etkilemesine sebep olur. Karlı köpüğümsü, ıslakımsı, çok parlak görünen, yapay derecede canlı renkleri olan dondurmaları satın alırken bir kez daha düşünmemiz gerekiyor. Bunun yanında açıkta satılan dondurmaların özellikle çocuklarda mide bulantısı, karın ağrısı hatta zehirlenmelere yol açtığı bu yüzden dondurma aldığımız yerin hijyeninden emin olmamız gerektiğini söylemeden geçmeyelim. Erimiş ve tekrar dondurulması, soğuk zincirin bozulması, sıcak havalarda dondurma kaşığının saatlerce suda beklemesi ve kullanılması mikroorganizmaların üremesi için gerekli tüm koşulları sağlamaktadır. Tüketmeden önce birkaç detaya dikkat ederek dondurmanın keyfini daha sağlıklı şekilde çıkarabiliriz" diye konuştu. ●SAMSUN-AA

Gençlik iksiri aronya botoks etkisi yapıyor

Prof. Dr. Vefik Arica, Yalova'nın coğrafi işaretli meyvesi aronyanın yapılan son bilimsel araştırmalarda yüzde botoks etkisi yaptığını ortaya çıkarttığını belirterek, "Özellikle yüz bölgesini yüksek miktarda nemlendirerek cilde renk katar, en az 10 yıl gençleştirir" dedi. Yalova Üniversitesi Tıp Fakültesi Dekanı Prof. Dr. Vefik Arica, aronyanın özellikle yüksek antioksidan içeriği ile hücre yenilemesini sağlaması gibi bir takım faydaları olduğunu ifade etti. Aronya meyvesinin adete gençlik iksiri olduğunu söyleyen Prof. Dr. Arica, "Son bilimsel yayınlarda

ciltte, yüzde botoks etkisi yaptığı, bir kolajen deposu olduğu belirtiliyor. Süper meyve olarak adlandırılıyor. Yalova ve bölgesinde yetişen aronya meyvesini yediklerimizde, özellikle merhemlerini, kremlerini kullanmamızda cilt en az 10 yaş gençleşiyor. Cildi nemlendiriyor. Ciltteki o hücresel yapılanmayı güçlendirdiği ve kolajen deposunu sıklaştırdığı biliniyor. Böylelikle yüzümüze aynı botoks olmuş gibi etkisi vardır. Gençlik iksiri bu süper Yalova aronyası. Özellikle yüz bölgesini yüksek miktarda nemlendirerek cilde renk katar, en az 10 yıl gençleştirir" dedi. ●YALOVA-İHA

FOTOĞRAF: İHA

Coğrafi işaretli 'nohut kahvesi' kahve tutkunlarına yeni lezzet alternatifi oldu

Birinci Dünya Savaşı yıllarında yaşanan kıtlıktan doğan lezzet "nohut kahvesi", Biga'nın Işıkeli köyünü de çekim merkezi haline getirdi. Çanakale'nin Biga ilçesine bağlı Işıkeli köyünde üç kuşaktır kahvehanecilik yapan Cemil Kısa, Birinci Dünya Savaşı yıllarında yaşanan yoklukta ortaya çıkan ancak yıllar içinde unutulmuş ve bir süre önce coğrafi işaret alan nohut kahvesini, kahve tutkunlarının beğenisine sunuyor. Biga Kaymakamlığı, Biga Belediyesi, Biga Ticaret ve Sanayi Odası ve Biga Ziraat Odası Başkanlığının girişimleri sonucu 15 Ağustos'ta tescillenen "nohut kahvesi", kahve tutkunları için yeni bir lezzet alternatifi olurken, beğeniye sunulduğu Işıkeli köyünün, Çanakale'de gidilmesi gereken uğrak noktalardan birine dönüşmesini sağladı. Tarihçesi kadar hazırlanışıyla da ilgi çeken nohut kahvesinin lezzeti, Işıkeli köyünde üç kuşaktır kahvehanecilik yapan ailenin son temsilcisi Cemil Kısa tarafından yaşıyor. Cemil Kısa, nohut kahvesini hazırlarken yerli nohut kullanmayı tercih ediyor. Atölyesindeki fırında kavurduğu nohutları daha sonra iki ayrı makinede öğüten Kısa, bu aşamadan sonra nohutları pişirmeye hazır hale getiriyor.

Bir tatlı kaşığı nohut kahvesini bir adet küp şeker ile lezzetlendiren Kısa, ceizenin içine biraz da karbonat ekleyerek kısıp ateşte yavaş yavaş pişiriyor. Pişme sırasında oluşan yoğun köpüğü, tepsisindeki fincanlara dağıtan Cemil Kısa, bir süre daha pişirdiği kahvenin geri kalanını da fincanlara döktükten sonra sunumunu yapıyor. Kahvehaneci Cemil Kısa, kıtlığın yaşandığı Birinci Dünya Savaşı yıllarında, dedelerinin kahveden mahrum kalmamak için nohudu kavurarak, elekten geçirdikten sonra kahve yerine içtiklerini söyledi. Kahvenin bol olduğu dönemlerde nohut kahvesinin unutulmaya başlandığını dile getiren Kısa, "Herkes bıraktı ama biz bırakmadık, günümüze kadar getirmeye çalıştık. Günümüzde nohut kahvesi çok tutuluyor ve içiliyor." dedi. ●ÇANAKKALE-AA

Haseki Bostan Hamamı restorasyonla özgün yapısına kavuşacak

Fatih'te 15. yüzyılda 1166 metrekare alana inşa edilen Haseki Bostan Hamamı, güçlendirme ve özgün mimariyi ortaya çıkarma amacıyla yapılan restorasyon çalışmalarının ardından 2024'te müşterilerine kapılarını açacak. Tarihi Haseki Bostan Hamamı'nda Kasım 2021'de başlatılan restorasyon çalışmaları devam ediyor. "Çifte hamam" olarak bilinen ve dönemindekilerin aksine kadınlar bölümünün erkeklerinkinden büyük ve geniş olmasıyla dikkati çeken hamamda, çalışmalar titizlikle yürütülüyor. Mülkiyeti İlim Yayı

ma Vakfına ait hamamdaki beton eklentiler, muhdes sıvalar, camekanlar, mermerler ve taşıyıcı özelliğini yitiren moloz taş duvarlar yenileme çalışmaları kapsamında sökülürken, kubelerde ayrıştırma yapıldı. Hamamdaki kazılar sonucu ulaşılan, döşemenin altındaki sıcak havanın dolaştığı "cehennemlik" alanında, 850 ton balık temizliği yapıldı. Hamamdaki çalışmalarda küçük bir sarnıç ile bazı bölmelerde kalem işi süslemeler keşfedildi. Hürrem Sultan'ın yaptırdığı Haseki Külliyesi ve 2. Bayezid'in sadrazamların-

dan Koca Davut Paşa tarafından inşa ettirilen Davutpaşa Külliyesi'ne ait medreseyle aynı aks üzerinde yer alan hamamın, Mayıs 2024'te müşteri ağırlamaya başlaması bekleniyor. Restorasyonu yapan firma yetkilisi Sebahattin Sayar, AA muhabirine, tarihi ve kültürel mirasın tarihi doku korunarak gelecek nesillere aktarılmasının önemini anlattı. Çalışmalar doğrultusunda araştırma kazıları ve dönem analizleri de yaptıklarını belirten Sayar, "esere saygı" prensibiyle çalıştıklarını ifade etti. Hamama muhdes eklentilerin özellikle

19. yüzyılda yapıldığını dile getiren Sayar, yapının söz konusu dönemde çimentoyla basit tamir yöntemlerine maruz kaldığını söyledi. Restorasyonun

ardından tarihi hamamın özgün yapısına kavuşacağına işaret eden Sayar, çalışmayı gelecek yıl tamamlamayı planladıklarını kaydetti. ●İSTANBUL-AA

Çevreye duyarlı taşımacılık terminalleri oluşturulacak

Orta Vadeli Program'la (OVP), 2053 net sıfır emisyon hedefi doğrultusunda, çevreye duyarlı çok modlu taşımacılık terminallerinin oluşturulması amaçlanıyor.

izlenmesi ve fiyatlandırılması için altyapı oluşturulacak. Enerji dönüşümünü destekleyen enerji depolama, hidrojen ve karbon yakalama, kullanma ve depolama gibi teknolojiler ile mikro-şebeke yönetimi ve dijitalizasyonun geliştirilmesine yönelik AR-GE ve yenilik faaliyetleri desteklenecek.

Endüstriyel simbiyoz uygulamaları özendirilecek

Ulusal Döngüsel Ekonomi Eylem Planı hazırlanacak. Sürdürülebilir üretim ve tüketim anlayışı çerçevesinde kaynak verimliliği ön planda tutularak maddesel geri kazanıma ve atık

yönetimine öncelik verilecek, endüstriyel simbiyoz uygulamaları özendirilecek. Döngüsel ekonomi modelinin yaygınlaştırılması ve AB Yeşil Mutabakatı doğrultusunda imalat sanayisinde eko-tasarım ve sürdürülebilir ürünlere ilişkin mevzuat takip edilerek karbon ayak izi ve diğer çevresel göstergelerin hesaplanması, izlenmesi için mevzuat geliştirilecek, ihtiyaç duyulacak dijital altyapı desteklenecek. Geri kazanılmış ikincil ürüne ait standartlar belirlenerek teşvik ve yönlendirme sistemi geliştirilecek, mevzuatta düzenlemeler yapılacak. Yeşil kamu alımları stratejileri geliştirilecek, yeşil dönüşümü des-

tekleyen satın alma kriterleri belirlenecek.

Çevre dostu taşımacılık terminalleri

Çevreye duyarlı çok modlu taşımacılık terminalleri oluşturulacak. Yeşil liman uygulaması için teşvikler sağlanarak çevreye zararlı makine ve ekipmanların kullanımı azaltılacak. Yol yapım projelerinde gürültü seviyesi ve sera gazı emisyonu düşük teknolojiler ve malzemelerin kullanılması yaygınlaştırılacak. Ulaşımın sürdürülebilirliğine yönelik projeler hayata geçirilecek. Türkiye'nin ısı potansiyelinin değerlendirilmesi ve atık ısının kullanılabilmesi için ısı arzına yönelik gerekli mevzuat düzenlemesi yapılacak. Yeni Enerji Verimliliği Strateji Belgesi ve 2. Ulusal Enerji Verimliliği Eylem Planı hayata geçirilecek.

Kamu, ticari ve konut amaçlı binalarda yüksek enerji performansını ve aynı zamanda belirli oranda yenilenebilir enerji kullanımını amaçlayan "Neredeyse Sıfır Enerjili Binalar (NSEB)" yaklaşımını yaygınlaştırılacak düzenlemeler yapılacak. Sürdürülebilir orman yönetimi çerçevesinde orman varlığı korunup genişletilerek yeni yutak alanların oluşturulmasına devam edilecek, elverişli arazilerde en-

düstriyel plantasyon faaliyetleri sürdürülecek. İklim değişikliğine dayanıklı tarım uygulamaları ve yeni teknolojiler yaygınlaştırılarak toprak ve su kaynaklarının daha etkin kullanımı sağlanacak. Yeşil dönüşüme yönelik finansman imkanları artırılacak, mevcut destek mekanizmaları gözden geçirilecek, sürdürülebilir finans konusundaki kurumsal kapasite artırılarak yeşil finansman ekosistemi geliştirilecek.

AB taksonomisi başta olmak üzere uluslararası taksonomi örnekleriyle uyumlu ve Türkiye'nin ihtiyaçlarını gözeten Ulusal Yeşil Taksonomi'nin oluşturulmasına yönelik mevzuat çalışmaları yapılacak. Bankacılık sektörünün sürdürülebilir bankacılık uygulamalarına geçişinin hızlandırılması ve iklim değişikliği kaynaklı finansal risklerin yönetimi için düzenlemeler yapılacak. Sermaye piyasalarında sürdürülebilirlik temelinde yeni düzenleme ve uygulamaların geliştirilmesiyle şirketlerin sürdürülebilirlik raporlama ilkeleri uluslararası standartlara uyumlu olarak güncellenecek. Çevresel, sosyal ve yönetsimsel raporlamalara yönelik üçüncü taraf güvence ve doğrulama sisteminin kurulması ve bu kapsamdaki verilerin oluşturulacak sisteme entegrasyonu sağlanacak. ●ANKARA-AA

FOTOĞRAF: AA

Deniz seviyesinin yükselmesi İstanbul ve İzmir'in kıyı bölgeleri için risk oluşturuyor

Hükümetlerarası İklim Değişikliği Paneli'nin (IPCC) öngördüğü en olumsuz senaryo olan, deniz seviyesinin küresel olarak yüz yılın ortasında yaklaşık 0,5 metre, yüz yılın sonunda ise yaklaşık 1 metre yükselmesi hesabına dayanarak hazırlanan raporun ayrıntıları Küresel Denge Derneği başkanı Dr. Nuran Talu, raporun yazarları Prof. Dr. Nüzhet Dalfes ile Prof. Dr. Sedat Avcı ve proje ekibinin katılımıyla düzenlenen basın toplantısında açıklandı. Nüfus yoğunluğu, sosyoekonomik gelişmişlik ve ticari faaliyetlerin önemli merkezleri olmaları dolayısıyla İstanbul ve İzmir'de iklim değişikliğine bağlı meydana gelebilecek deniz seviyesindeki değişikliklerin incelendiği raporda, iklim değişikliği sebebiyle buzullarda yaşanan erime ve buna bağlı küresel deniz seviyesindeki yükselmenin, kıyı kentlerinde çok sayıda kültürel miras, toplumsal yaşam alanı ve doğal alan için beraberinde getireceği tehlikelere işaret edildi. Rapora göre,

İstanbul Boğazı'nın tamamının, özellikle de kıyılarda yer alan konak, saray, dini ve tarihi yapıların deniz seviyesindeki değişimden etkilenmesi bekleniyor. Dolmabahçe Sarayı, Beylerbeyi Sarayı, Küçüksu Kasrı gibi saraylar ile Şemsi Paşa Camii ve Ortaköy Camii gibi değerli yapıların korunması için daha kalıcı önlemler alınması gerektiği vurgulanan raporda, deniz seviyesinin yükselmesinin Gökçe, Küçüksu ve Kurbagahidere'de akarsu yataklarının bir bölümünü sular altında bırakabileceği öngörüsüne yer verildi. İstanbul'da deniz seviyesinin yükselmesi durumunda iskelelerde de bazı yenilemeler yapılmasını gerekeceği, Üsküdar İskelesi'nde, lodolu havalarda oluşacak fırtına kabarmalarına karşı mühendislik tedbirlerinin, Kadıköy'de ise deniz seviyesinde yükselmenin ardından yaşanabilecek fırtına kabarmalarının metro girişlerini etkileyebileceği, bu durumlar için önlem alınması gerektiği vurgulandı. ●İSTANBUL-AA

İstanbul'da selin yaşandığı bölgelerde temizlik çalışmaları sürüyor

İstanbul'da önceki akşam yaşanan nedeniyle meydana gelen selde zarar gören ev ve iş yerlerinde temizlik çalışmaları sürüyor. Kentte etkili olan yağışın ardından Arnavutköy, Ekiplerle çalışmalara katılan esnaf, çamur içinde kalan mobilyaları dükkanların önüne çıkarırken, bazıları da kamyonlara yükleyerek buradan taşıyor. Bir kısım esnaf da kendi imkanlarıyla dükkanlarında temizlik yapıyor. Belediye ekipleri, selin meydana geldiği blokta mazgalları temizliyor. Ekipler, esnafa temizlik çalışmalarında da destek veriyor. Küçükçekmece'de selde zarar gören ev ve iş yerleri boşaltılırken, hasar tespit çalışmaları devam ediyor. Atatürk Mahallesi'ndeki 3. Sakarya, Türkmen ve 1. Kurlangıç sokaklarında alt katlarda oturan bina sa-

kinleri, taşkın nedeniyle zarar gören eşyalarını dışarı çıkardı. Derenin kenarındaki tek katlı bir evin kullanılamaz hale geldiği bölgede, selde zarar gören otomobiller de çekici vasıtasıyla kaldırılıyor. Sokaklarda selle oluşan çamur belediye görevlilerince temizlenirken, polis ve zabıta ekipleri, derenin çevresini güvenlik şeridiyle kapattı. Selden en çok zarar gören noktalardan Halkalı Gümrük Müdürlüğü'nde de ekiplerin çalışması sürüyor. Devrilen yük konteynerlerini vinçler yardımıyla kaldırmaya çalışan ekipler, bir yandan da hasar tespit ve temizlik çalışmalarına devam ediyor. Arnavutköy'de sel den etkilenen bölgeler dün genel olarak temizlenirken, evleri su içerisinde kalan bazı vatandaşlar bugün de temizlik yapıyor. ●İSTANBUL-AA

FOTOĞRAF: AA

FOTOĞRAF: AA

Türk bilim insanlarından küresel iklim değişikliğinde "sel" uyarısı

California Üniversitesi Elektrik ve Bilgisayar Mühendisliği Bölümü Öğretim Üyesi Prof. Dr. Mihri Özkan, Türkiye'de yaşanan sel felaketlerinin küresel iklim değişikliğinin etkileri konusunda "öncü" niteliğinde olduğunu söyledi. Konak ilçesindeki bir otelde düzenlenen toplantıda, California Üniversitesi Elektrik ve Bilgisayar Mühendisliği Bölümü Öğretim Üyesi Prof. Dr. Mihri Özkan, aynı üniversitenin Makina Mühendisliği Bölümü Öğretim Üyesi Prof. Dr. Cengiz Sinan Özkan, Yaşar Üniversitesi (YÜ) Mtevelli Heyeti Başkanı Ahmet Yiğitbaşı ve YÜ Rektör Vekili Prof. Dr. Levent Kandiller ile basın mensupları bir araya geldi. ABD Ulusal Mucitler Akademisi (NAI) tarafından

2019'da, dünyanın dört bir yandan seçilen 168 akademik mucit arasındaki 3 Türk'ten biri olan ve çalıştığı üniversitede bu ödüle layık görülen "ilk kadın akademisyen" olarak kayda geçen Prof. Dr. Mihri Özkan, toplantıda, küresel iklim değişikliğinin etkilerine ilişkin değerlendirmede bulundu. Türkiye'de son dönemde yaşanan sel felaketleri ve küresel iklim değişikliği arasındaki ilişkiye değinen Özkan, "Şu anda yaşadıklarımızı bir öncü olarak görebiliriz. Nasıl depremlerde öncüler, deprem ve artçılar var bu sel felaketlerini de öncü olarak düşünebiliriz. Bu olaylar aslında uyarıcı. Daha hızlanacağını ve daha sık olacağını düşünebiliriz." diye konuştu. ●İZMİR-AA

Küçükçekmece'de okullar yeni eğitim dönemine hazır

Küçükçekmece Belediyesi, eğitime desteğini sürdürüyor; ilçedeki okulları yeni eğitim öğretim dönemine hazırlıyor. 2023 - 2024 eğitim öğretim yılı için 11 Eylül'de yapılacak ders zili öncesi okulların tadilat, boya, bakım ve tamir gibi ihtiyaçlarını karşılayan Küçükçekmece Belediyesi, ilçedeki 155 okulda çalışmalarına devam ediyor. Küçükçekmece Belediyesi ekipleri, eğitim- öğretim sezonunun başlamasına sayılı günler kala ilçedeki anaokul, ilkököl, ortaokul ve lise düzeyindeki devlet okullarında boya, badana, tadilat, tamirat, bakım, onarım ve ilaçlama işlemleri gerçekleştiriyor. Temizlik İşleri Müdürlüğü ekipleri okulların dış boyama işlemlerini gerçekleştirirken, okul bahçelerinde yıkama ve okul içlerinde temizlik çalışmalarını yürütüyor. Fen İşleri Müdürlüğü ekipleri okulların iç dış cephe boyamalarını yaparak, konferans salonlarının bakım onarımını sağlıyor. Okul bahçelerine estetik düzenlemeler gerçekleştiren Park ve Bahçeler Müdürlüğü ekipleri, tüm okullarda çim biçme, dalları budama, bakım-onarım işlerini hummalı bir şekilde tamamlıyor. Spor salonlarındaki basketbol, voleybol potalarında kırıkları onaran ekipler, masa, bank gibi kent donatılarındaki revize çalışmalarını da tamamlıyor. Toplum sağlığını korumak ve geliştirmek, yaşam kalitesini yükseltmek için okullarda temizlik ve dezenfeksiyon geneleniğini bozmayan Küçükçekmece Belediyesi Veteriner İşleri Müdürlüğü ekipleri ise ortak kullanım alanlarında dezenfeksiyon, bodrum kat ve zemin katlarda ise haşerelere karşı ilaçlama çalışması yürütüyor. Yeni eğitim döneminde tüm öğrencilere başarılar dileyen Küçükçekmece Belediye Başkanı Kemal Çebi, "Yarınımızın teminatı öğrencilerimizin daha temiz, konforlu ve hijyenik bir ortamda eğitim almalarına imkan sağlamak için her sene olduğu gibi bu yıl da ihtiyaç duyulan okullara boya badanadan, tadilata, temizlikten, ilaçlamaya gerekli desteği veriyoruz. Çocuklarımızı ve gençlerimize yaptığımız her yatırım bizim için ayrı bir önem taşıyor. Küçükçekmece Belediyesi olarak eğitime sağladığımız katkıdan hiçbir zaman tasarruf etmedik, etmeyeceğiz" diye konuştu. ●İSTANBUL-İHA

Atıksız mutfak kursiyerleri sertifikalarını aldı

Esenler Belediyesi tarafından "Atıksız Hayat" projesi kapsamında hayata geçirilen "Atıksız Mutfak Atölyesi" mezunları, düzenlenen törenle sertifikalarını aldı. Esenler Belediyesi, "Atıksız Hayat Atıksız Mutfak" projesi ile teorik bilgiler ve gastronomi uygulamalarıyla zenginleşen Atıksız Mutfak Atölyesi'ne ev sahipliği yapmaya devam ediyor. Düzenlenen atölyeler kapsamında gıda israfının önüne geçilmesi adına işin erbabı şefler atıksız tarifleri öğrencilerle paylaşıyor. Evlerde

MUSTAFA ŞAHİN

atık yönetimi ve sürdürülebilir mutfak konularının tüm detaylarıyla ele alındığı eğitim sürecini başarıyla tamamlayan öğrencilere ise düzenlenen törenle sertifikaları takdim edildi. 15 Temmuz Millet Bahçe-si'nde bulunan Şule Yüksel Şenler Hanımlar Konağı'nda gerçekleşen sertifika töreninde heyecanlı anlar yaşandı. Öğrencilere sertifikalarını takdim eden proje danışmanı şef Esat Özata, "Bilinc oluşturmaya son hızla devam ediyoruz. Aldığımız geri dönüşler çok kıymetli.

Bugün de burada attığımız tohumların büyüdüğüne şahit oluyoruz" sözlerini kaydetti. Sertifikasını Kadın ve Aile Müdürü Cemal Bolat'ın elinden alan kursiyerlerden Aysegül Tatar, projenin israfı önlemek için çok önemli bir adım olduğunu dile getirerek, "Atıksız Mutfak Atölyesi'nden Esenler Belediyesi sosyal medya hesabı sayesinde haberdar oldum. Görür görmez ilgimi çekti ve başvuruyu yaptım. Bu proje sayesinde evimizde çöpe attığımız çoğu şeyi aslında değerlendirebileceğimizi ve lezzetli tariflere dönüştürebileceğimizi

öğrendim. Mesela turşu, mandalina kabuklarından reçel yaptık. En dikkatimi çeken patıcan kabuklarından kızartma yapmak oldu. Benim için çok faydalı bir eğitim süreci oldu diyebilirim. Bu faydalı bilgilerin daha çok kişiye ulaş-

ması için kendi sosyal medya hesabımdan sık sık öğrendiklerimi de paylaştım. Esenler Belediyesi ve şefimiz Esat Özata'ya böyle bir imkân sağladıkları ve bu faydalı bilgileri bizlere ulaştırdıkları için çok teşekkür ediyorum" dedi.

Başkan Akgün: Tepecik'in 1/1000'lik planları hazır!

Büyükçekmece Belediye Meclisi Eylül ayı toplantısını Belediye Başkanı Dr. Hasan Akgün başkanlığında gerçekleştirdi.

Beklenen İstanbul depremi için zamanın daraldığını ve depreme hazırlık çalışmalarının hız kesmeden sürdürüldüğünü belirten Başkan Akgün; "Bugün; "2023 aynı zamanda Cumhuriyetimizin 100'üncü yıl kutlamalarına sahne olmaya devam ediyor. Dünyanın, Türk kızlarını, Türk bayrağını, İstiklal Marşını dinlemiş olması hepimiz için gurur kaynağı olmuştur. Filenin sultanlarına yürekten teşekkür ediyoruz" dedi.

CEVDET GÖKÇAY

Büyükçekmece Belediye Meclisi'nin Eylül ayı birinci toplantısında siyasi partilerin grup başkanvekili ve grup sözcülerinin önemli gün ve haftalara yönelik mesajlarının ardından gündem maddelerinin görüşülmesiyle devam etti. Gündemde yer alan maddeler tek tek görüşülerek ilgili ko-

misyonlara havale edildi.

"Büyükçekmece Barajı'nın ilk defa kurduğunu gördük"

Büyükçekmece Belediye Başkanı Dr. Hasan Akgün, küresel anlamda yaşanan ve Türkiye'de de kendisini hissettiren kuraklık riskine dikkat çekerek şöyle konuştu; "Büyükçekmece Barajı'nın ilk defa tamamıyla kurduğunu gördük. Şu anda yüzde 11 civarında ve suyu kullanmaya devam ediyoruz. Melen'den gelen suyun miktarı yükseltildi. Birkaç yerde Avrupa Yakası'na su aktaran boruların devreye sokulduğunu İSKİ Genel Müdürü söyledi. Gölün ilk defa bu hale geldiğin görmekten son derece üzüntü-

lüyüm. Göllerimizi, derelerimizi ve denizlerimizi kendimden önce koruyamazsak sonumuz vahimdir. Çünkü bu kaynaklar bir daha geriye döndürülemeyecek kaynaklardır."

"Zaman kazanmak için meclisi olağanüstü toplayacağım"

Beklenen İstanbul depremi için zamanın iyice daraldığını kaydeden Başkan Akgün, Büyükçekmece'de depreme hazırlık çalışmalarının hız kesmeden devam ettiğini belirterek şu açıklamayı yaptı; "Deprem geliyor. Birbirini hiç tanımayan bilim insanları "İstanbul 7.5 büyüklüğünde bir depremle sarsılacak. Çok büyük kayıplar olacak" diyor.

Biz de yıkmaya ve yapmaya devam ediyoruz. Deprem çalışmamız yoğun devam ediyor. Bunun içerisinde Tepecik merkezin 1000'lik planların devreye sokulması var. Meclis tatil olduğu için Büyükşehir 5000'lik itirazları karara bağlayıp bize gönderemedi ama bizim 1000'lik planlarımız bitti. 5000'lik planlara göre 1000'lik planlarımızı teknik ekibimiz, planlama ekibimiz çok güçlü bir planlama ekibimiz var. Ağustos'un 15'lerinde bitirdiler. Bize geldiği aydan sonraki hangi gün meclis varsa o gün yapılacak. Gerekirse olağanüstü meclis yapacağım zaman kazanmak için. Tepecik merkezde depremde ayakta duramayacak çok sayıda bina var."

Sel mağdurlarına nakit desteği

Arnavutköy Belediyesi, yaşanan şiddetli yağışlar sonrasında meydana gelen su baskınlarından etkilenen mağdur vatandaşlara maddi yardım yapılacağını duyurdu. Yağışların neden olduğu zararların belirlenmesi amacıyla belediye ekipleri çalışmalarını titizlikle yürütüyor. Belediye Başkanı Ahmet Haşim Baltacı, sosyal medya üzerinden yaptığı açıklamada, Arnavutköy'de mahalleler, yollar, evler ve işyerlerinde bakım, onarım, tahliye ve temizlik çalışmalarının devam ettiğini belirtti. İşleri Bakanı Ali Yerlikaya, mağdur vatandaşlara AFAD tarafından 10 bin TL, Aile ve Sosyal Hizmetler Bakanlığı tarafından 5 bin TL maddi yardım yapı-

DURSUN EKER

lacağı duyurulmuştu. Arnavutköy Belediye Başkanı Ahmet Haşim Baltacı, "Hasar tespiti tamamlanan yerlerde, mağdur vatandaşlarımıza Kaymakamlık aracılığıyla, AFAD ile Aile Sosyal Hizmetler Bakanlığı tarafından verilen miktara ilaveten, belediyemizin yapacağı ödemeye birlikte ilk etapta 20 bin TL yardım yapılacaktır. Hemşerilerimize geçmiş olsun dileklerimi iletiyor, sağlıklı günler diliyorum" şeklinde açıklama yaptı.

Bir döneme damga vuran klasik otomobiller Harem Meydanı'nda bir araya geldi. Klasik otomobil şöleninin sunulduğu etkinliğe klasik otomobil tutkunları ve vatandaşlar büyük ilgi gösterdi. Etkinliğe çocukları ile birlikte katılan ziyaretçiler klasik otomobillerin direksiyonuna geçerek hatıra fotoğrafı çektiler.

Etkinlikte Belediye Başkanımız Hilmi Türkmen direksiyon başına geçerek klasik otomobil kullandı. Daha sonra meydana toplanan klasik otomobiller konvoy halinde Üsküdar'ın cadde ve sokaklarında tur attı. Üsküdar Meydanı'na nostaljik bir tur gerçekleştiren klasik otomobil sürücülere daha sonra yeniden Harem'e geri döndü.

Etkinlikte konuşan Başkanımız Hilmi Türkmen, "Bugün Harem'de çok özel bir günü yaşıyoruz. Zannediyorum bu güne kadar böyle bir böyle bir organizasyon olmadı. Klasik otomobiller, klasik Mercedes'ler hepimizin hulyası,

ABDULLMUTTALİB BAYRAM

hayalini süsleyen Mercedes'ler. Tabi bunların her biri ayrı bir değer, ayrı bir tarih, ayrı bir hatıra. Burada birçok klasik otomobil modelleri bulunuyor. Her biri dönemini, tarihini yansıtan birer hazine aslında.. Adeta bu bir yaza veda buluşması. Sağ olsunlar klasik otomobil tutkunu arkadaşlarımızla birlikte Üsküdar Belediyemiz burada haremde bir etkinliği yapalım istedik. Burada Türkiye'nin ve İstanbul'un dört bir köşesinden dostlarımız

var. Dolayısıyla İstanbul'da Harem'de bir tarihi yaşıyoruz." dedi. Üsküdar Meydanı'na turlayan klasik otomobiller ve

otomobil tutkunları daha sonra yeniden Harem Meydanı'nda buluşarak hep birlikte sinema gösterimini izlediler.

OVP boyunca istihdamın yıllık ortalama 909 bin kişi artması bekleniyor

Cumhurbaşkanlığı Strateji ve Bütçe Başkanlığı, Orta Vadeli Program boyunca istihdamın yıllık ortalama 909 bin kişi artmasının öngörüldüğünü, işsizlik oranını ise 2026 yılında yüzde 9,3 seviyesinde gerçekleşmesinin beklendiğini bildirdi. Cumhurbaşkanlığı Strateji ve Bütçe Başkanlığı, 2024-2026 yıllarını kapsayan Orta Vadeli Program (OVP) döneminde özellikle işgücü piyasasına yönelik yapısal reformların hayata geçirilmesinin öngörüldüğünün altını çizerek, program boyunca istihdamın yıllık ortalama 909 bin kişi artmasının beklendiğini açıkladı. Cumhurbaşkanlığı Strateji ve Bütçe Başkanlığı açıklamasında, ilgili tüm kesimlerle istişare içerisinde hazırlanan OVP'nin, yeni dönemde ekonomi politikalarında öngörülebilirliği artırarak, beklentilere yön vermesi ve yatırım ortamına önemli katkı sunmayı amaçladığı kaydedildi. OVP'nin temel amaçlarından birinin, iç ve dış dengenin sağlandığı istikrarlı bir büyüme ortamını sürdürürken enflasyonun dönem sonunda tek haneli seviyelere düşürülmesini sağlayarak refahı artırmak olduğu belirtilen açıklamada, şu ifadeler yer aldı: "Bu dönemde yapısal dönüşümlerin yanı sıra sıkı parasal duruş ve mali disiplin temel makroekonomik politika araçları olacak. Bu kapsamda, girdi maliyetlerini azaltıcı ve toplam arzı artırıcı tedbirler sürdürülecek. Türkiye'nin potansiyel büyüme oranlarının artırılmasına odaklanılarak yeşil ve dijital dönüşüme özel önem verilecek. Türkiye'nin hem mal hem de hizmet ticareti uluslararası rekabet gücü güçlendirilecek. Yurt içi tasarrufların artırılması, kaynak dağılımında etkinliğin sağlanması, sermaye piyasalarının geliştirilmesi yoluyla finansmana erişimin kolaylaştırılması, finansal okuryazarlığın yaygınlaştırılması ve makroihtiyati tedbirlerde sadeleştirmeye gidilmesi suretiyle piyasa ekonomisiyle uyumlu şekilde finansal istikrarın desteklenmesi amaçlanıyor." ●ANKARA-AA

Dünya Bankası Türkiye Ülke Direktörü Humberto Lopez, Türkiye ekonomisini istikrara kavuşturacak politikaların uygulanmasında Türkiye'ye eşlik etmeye kararlı olduklarını söyledi.

Dünya Bankası'ndan 35 milyar dolarlık yatırım paketi

Cumhurbaşkanı Recep Tayyip Erdoğan, dün Türkiye ekonomisinin 3 yıllık yol haritası niteliğindeki Orta Vadeli Programı (OVP) açıkladı. Bu hafta Dünya Bankası'nın mevcut 17 milyar dolarlık desteğine ek olarak 18 milyar dolar daha desteğini harekete geçirmek üzere Türkiye hükümetiyle görüşüldüğü haberleri gündemde yer aldı. Dünya Bankası Türkiye Ülke Direktörü Humberto Lopez, Bankanın Türkiye'nin ekonomik politikalarına ilişkin değerlendirmelerine, Dünya Bankası Grubu'nun Türkiye'deki faaliyetleri ve gelecek yıllar için planlarına ilişkin Anadolu Ajansının (AA) sorularını yanıtladı.

Sayın Lopez, geçtiğimiz haftalarda Cumhurbaşkanlığı Erdoğan'ın yönetimi mali ve parasal alanda çeşitli ekonomik tedbirleri uygulamaya koydu. Dünya Bankası Grubu'nun bu tedbirler hakkındaki görüşü nedir?

Lopez: Görüşme fırsatı verdiğiniz için çok teşekkür ederim. Dünya Bankası'nın, yönetimin ekonomiyi istikrara kavuşturma ve mevcut makro dengesizlikleri giderme çabalarını memnuniyetle karşıladığını söylemenin doğru olacağını düşünüyorum. Geçtiğimiz 20 yıl boyunca Türkiye'nin ekonomik performansı çok iyiydi ve bu durum nüfusun yaşam standardında önemli iyileşmelere yol açtı. Ancak, yüksek enflasyon

oranları, aşırı değerli döviz kuru ve 6 Şubat depremleriyle ilgili harcama ihtiyaçlarından kaynaklanan mali baskılar bu sicili riske atmaktadır. Bu bağlamda, Merkez Bankası tarafından uygulanmakta olan para politikasının sıkılaştırılması, bozucu mali düzenlemelerin gevşetilmesi, Hazine ve Maliye Bakanlığı tarafından mali açığı azaltmaya yönelik mali gelir tedbirlerinin doğru yönde atılmış adımlar olduğuna inanıyoruz. Li-radaki değer kaybı nedeniyle kısa vadede enflasyonun arttığını görmek mümkün olsa da uzun vadede yüksek büyümenin sağlanması için enflasyonun düşürülmesi kilit önem taşımaktadır.

Bazı politika analistleri, yönetimin ve özellikle de Merkez Bankası'nın daha kararlı adımlar atması ve enflasyonu düşürmek için daha hızlı hareket etmesi gerektiğini savunuyor. Siz bu konuda ne düşünüyorsunuz?

Lopez: Bizim görüşümüze göre, Merkez Bankası tarafından uygulanmakta olan kademeli yaklaşım uygundur. İkiz açıklar, negatif reel faiz oranları ve yüksek enflasyon gibi makro dengesizlikler, özellikle döviz ve finans sektörlerindeki çarpıklıklar ve enflasyon beklentilerinin kontrol altına alınmasına karşı aşırı değerli bir para birimi için döviz kuru dengesinin yeniden sağlanması gibi çelişkili politika hedeflerinin birleşimi göz önüne alındığında,

piyasaların ve daha genel olarak ekonominin yeni politika önlemlerinin uygulanmasına nasıl tepki verdiğini test etmeye olanak tanıyacağı için kademeli bir ardışık yaklaşım doğru yaklaşım olarak görünmektedir. Görünen o ki piyasalar da bu görüşe katılıyor zira Merkez Bankası'nın birkaç hafta önce açıkladığı faiz artışının ardından ülkenin risk primi Eylül 2021'den bu yana en düşük seviyeye geriledi ve 5 yıllık CDS'ler şu anda 370 baz puan civarında.

Depremden etkilenen bölgelere destek

Cumhurbaşkanı Erdoğan ve Ekonomi Koordinasyon Kurulu üyelerinin katılımıyla dün düzenlenen toplantıda Türkiye ekonomisinin 3 yıllık yol haritası niteliğindeki OVP açıklandı. Söz konusu doküman hakkındaki görüşleriniz nelerdir?

Lopez: OVP'nin hükümetin makroekonomik istikrar çabalarının temelini oluşturacak politikalara ilişkin geniş bir bakış açısı sunduğunu düşünüyorum. Ancak önümüzdeki haftalarda ve aylarda hükümetin açıklanan bazı tedbirleri daha spesifik hale getirmesi gerekeceğini de düşünüyorum. Dünya Bankası Grubu'nun bakış açısından ekleyebileceğim tek şey, yapısal gündemin uygulanması konusunda hükümetin çabalarını desteklemeye hazır olduğumuzdur.

Dünya Bankası Grubu'nun Türkiye'de 17 milyar dolarlık yatırım programları olduğuna dair gündemde haberler yer alıyor. Bu konuyu detaylandırabilir misiniz?

Lopez: Gerçekten de Dünya Bankası Grubu'nun Türkiye'de, ülke ile kurumumuz arasındaki mükemmel ortaklığı yansıtan büyük bir programı var. Halihazırda, 17 milyar doların üzerinde uyulama aşamasında olan operasyonlarımız bulunmaktadır. Bunlar, Dünya Bankası'nın hükümet ile çalışan kısmı olan Uluslararası İmar ve Kalkınma Bankası'nın (IBRD) 10,9 milyar dolar, özel sektör ile çalışan Uluslararası Finans Kurumu'nun (IFC) 4,7 milyar dolar, Dünya Bankası Grubu'nun garantiler sunan kısmı olan Multilateral Investment Guarantee Agency (MIGA) ise yaklaşık 2,3 milyar dolar taahhüdü bulunmaktadır. Programımız hem kamu hem de özel sektör faaliyetlerine ve operasyonlarına odaklanan oldukça geniş bir yelpazeye sahip olup, deprem sonrası toparlanma ve yeniden yapılanma çabalarına destek, iklim değişikliğinin azaltılması ve adaptasyon, sürdürülebilir altyapı, kadınlar, gençler ve hassas gruplar, ihracat ve istihdam yaratma, başta KO-Bİ'ler ve ihracat sektörü olmak üzere özel sektör için finansmana erişim ve özel sermaye mobilyasyonu konularını içermektedir.

Birkaç ay önce Dünya Bankası Grubu, Türkiye'deki depremlerin ardından toparlanmayı desteklemek için bazı operasyonları onayladı. Dünya Bankası Grubu'nun bu konuda neler yaptığını anlatır mısınız?

Lopez: Dünya Bankası Grubu'nun 6 Şubat depremlerine verdiği cevap portföyümüzde açıkça görülmektedir. Geçtiğimiz haziran ayında IBRD, etkilenen bölgelerin belediye altyapısını yeniden inşa etmesine, halka sağlık hizmetleri sağlama, kırsal konutları yeniden inşa etmesine ve istihdam seviyelerinin korunabilmesi için KOBİ'lerin doğal afetten kurtulmasına yardımcı olacak 1,45 milyar dolarlık iki operasyonu onayladı. Temmuz ayında ise IFC, özel sektörün ve ekonominin hızlı bir şekilde toparlanabilmesi için bu bölgelerde krediye erişimi iyileştirmek üzere finans sektörüne kaynak aktaracak 600 milyon dolarlık bir operasyonu onayladı. MIGA da Gaziantep'te sıkı sismik standartlara göre inşa edilen ve günde 19 bin hastaya hizmet vermesi beklenen bir hastanenin yapımına yardımcı olan garantiler sağlayarak bu çabanın bir parçası olmuştur. Ayrıca depremden etkilenen bölgelerde kullanılan yeniden inşasına yardımcı olmak ve tarım sektörünü desteklemek için yeni operasyonların hazırlanması üzerinde çalışıyoruz. ●ANKARA-AA

FOTOĞRAF: AA

İş dünyası temsilcilerinden Orta Vadeli Program'a ilişkin değerlendirme

İş dünyası temsilcileri, Türkiye ekonomisinin 3 yıllık hedef ve politikalarının yer aldığı Orta Vadeli Program'a (OVP) ilişkin değerlendirmelerde bulundu. Cumhurbaşkanı Recep Tayyip Erdoğan, Cumhurbaşkanlığı Yardımcısı Cevdet Yılmaz, ilgili bakanlar ve bürokratların katılımıyla Cumhurbaşkanlığı Külliyesi'nde, Hazine ve Maliye Bakanlığı ile Strateji ve Bütçe Başkanlığınca hazırlanan ve 2024-2026 dönemini kapsayan OVP'yi açıkladı. İstanbul Ticaret Odası (İTO) Başkanı Şekib Avdagiç, konuya ilişkin yaptığı yazılı açıklamada, 3 yıllık Orta Vadeli Program'ın piyasa beklentilerinin yönetilmesi için önemli bir çapa vazifesi göreceğini kaydetti. OVP ile birlikte enflasyonla ilgili bozulan beklentilerin pozitif bir rotaya gireceği yeni bir dönem başladığını ifade eden Avdagiç, 2024-2026 dönemini kapsayan program ile "piyasanın duymak ve görmek istediği bir yol haritası" çizildiğini kaydetti. İstanbul Sanayi Odası (İSO) Başkanı Erdal Bahçıvan

da yaptığı yazılı açıklamada, 21. yüzyılda üretim hayatının teknoloji odaklı büyük bir dönüşüm yaşadığını belirterek, bilgi çağında Türkiye'nin klasik endüstriyle yoluna devam etmesinin mümkün olmadığını söyledi. Anadolu Aslanları İş Adamları Derneği (ASKON) Genel Başkanı Orhan Aydın ise yaptığı açıklamada, OVP'nin hazırlı aşamalarında Cumhurbaşkanlığı Yardımcısı Cevdet Yılmaz ile geniş bir mutabakatla çalışma yürüttüklerini kaydetti. İstanbul Kimyevi Maddeler ve Mamulleri İhracatçıları Birliği (İKMİB) Yönetim Kurulu Başkanı Adil Pelister de 2024-2026 yıllarını kapsayan üç yıllık makro ekonomik politikaları içeren OVP'nin, iş dünyası için en çok önem verilen öngörülebilirlik konusunda önemli bir yol haritası sunduğunu belirterek, "7 öncelikli yapısal alanda gerçekleşecek politikalarla güven ve istikrarın sağlanması yönünde önemli bir adım atılacak olmasını önemsiyoruz." açıklamasında bulundu. ●İSTANBUL-AA

Ödenekte en yüksek pay Hazine ve Maliye Bakanlığına ayrıldı

Genel bütçe kapsamındaki kamu idarelerinin 2024 yılı ödenek teklifi tavanlarının toplamı 10 trilyon 205 milyar lirayı geçerken, ödenekte aslan payı 4 trilyon 227 milyar lirayla Hazine ve Maliye Bakanlığına ayrıldı. AA muhabirinin, 2024-2026 yıllarına ilişkin Orta Vadeli Program'dan (OVP) yaptığı derlemeye göre, Program'da genel bütçe kapsamındaki kamu idareleri ile özel bütçeli idarelerin 2024 yılı bütçe ödenek teklif tavanlarına da yer verildi. Buna göre, genel bütçe kapsamındaki kamu idarelerinin, 2024 yılı ödenek teklifi tavanlarının toplamı 10 trilyon 205 milyar 282 milyon 315 bin lira oldu. Çeşitli kamu kuruluşlarının bütçe açıklarının finansmanına dönük transfer ödenegi de buradan karşılandığı için Hazine ve Maliye Bakanlığına 4 trilyon 227 milyar 417 milyon 191 bin lira ödenek ayrıldı. Milli Eğitim Bakanlığı 1 trilyon 90 milyar 229 milyon 668 bin lirayla ikinci

sırada yer alırken, bu kurumu 730 milyar 521 milyon 346 bin lira ödenek tavanıyla Sağlık Bakanlığı izledi. 6 Şubat tarihli depremlerin ardından Afet ve Acil Durum Yönetimi Başkanlığına 671 milyar 317 milyon 160 bin lira ödenek ayrılması dikkati çekti. Çalışma ve Sosyal Güvenlik Bakanlığına 625 milyar 780 milyon 424 bin lira, Milli Savunma Bakanlığına 440 milyar 496 milyon 960 bin lira ödenek tahsis edildi. Aile ve Sosyal Hizmetler Bakanlığının ödenegi 334 milyar 349 milyon 925 bin lira, Emniyet Genel Müdürlüğü'nün ödenegi 305 milyar 479 milyon 702 bin lira, Çevre, Şehircilik ve İklim Değişikliği Bakanlığının ödenegi 271 milyar 741 milyon 383 bin lira, Strateji ve Bütçe Başkanlığının ödenegi 217 milyar 65 milyon 950 bin lira oldu. En düşük ödenek teklif tavanı ise 178 milyon 814 bin lirayla İklim Değişikliği Bakanlığı için ayrıldı. ●ANKARA-AA

FOTOĞRAF: AA

FOTOĞRAF: AA

Japon firmaları Türkiye'de "ayak izlerini" artırıyor

Japonya Ekonomi, Ticaret ve Sanayi Bakanı Yasutoshi Nishimura, Türkiye'nin dünyada bulunduğu yerin hayati önem taşıdığını belirterek, "Türkiye'nin sunduğu birçok cazip teklif var. Bizi cesaretlendiren Türk iş dünyasına büyük saygı duyuyoruz." dedi. Nishimura, AA muhabirine yaptığı açıklamada, Türkiye'nin fırsat barındıran gelişmekte ve büyümekte olan bir pazar olduğunu, Japonya'nın ülkeye olan yatırımlarının da devam edeceğini söyledi. Türkiye'de şu anda 280 Japon şirketin faaliyet gösterdiğini belirten Nishimura, ülkede yaş ortalamasının 33 olduğunu aktardı. Bakan Nishimura, ülkenin aynı zamanda önemli coğrafik avantajlara da sahip olduğunu vurgulayarak, şunları kaydetti: "Türkiye'nin dünyada bulunduğu yer hayati önem taşıyor.

Türkiye kuzey, güney, doğu ve batıdan Orta Doğu, Afrika, Kafkas bölgesi, Orta Asya ve Avrupa'ya çok yakın bir konumda. Türkiye'nin sunduğu birçok cazip teklif var. Bu yüzden birçok Japon firması Türkiye'de organizasyonlarını büyütüyor. Bizi cesaretlendiren ve birçok pazarda zorlayan Türk iş dünyasına büyük saygı duyuyoruz. Türk iş dünyası risk alan kişilerden oluşuyor. Onlar çok proaktif ve yüksek saygıyı hak ediyor. Afrika'da, Orta Asya'da, Ukrayna'da ve benzeri yerlerde çalışmalar sürüyor. Japon şirketleri, teknoloji sermayesi açısından iyi iş yapıyor. Türk iş adamlarıyla birleşerek üçüncü ülkelerde daha çok iş yapabilir. Küresel dünyada birlikte çalışarak, ileriye yönelik büyük bir potansiyele sahip olabiliriz." ●İSTANBUL-AA

Türkiye'nin enerji ithalatı faturasının bu yıl yüzde 26,4 düşeceği öngörülüyor

Türkiye'nin enerji ithalatı faturasının bu yıl sonu itibarıyla geçen yıla göre yüzde 26,4 azalışla 71 milyar dolara düşeceği öngörülüyor. AA muhabirinin, 2024-2026 yıllarına ilişkin Orta Vadeli Program'dan (OVP) yaptığı derlemeye göre, Rusya-Ukrayna savaşının ardından Rusya'ya uygulanan yaptırımlar, geçen yıl emtia fiyatlarının yükselmesine neden olurken Türkiye'nin enerji ithalatı da 96,5 milyar dolar ile tarihi seviyelere çıktı. Bu gelişmede, emtia fiyatlarında düşüş eğilimi sonrasında enerji ithalatındaki azalış etkili oldu. Bu yıl ise Avrupa'da gaz stoklarının artması ve Çin'de beklentinin altında kalan zayıf talebin etkisiyle enerji fiyatları geçen yılki seviyelerine göre önemli ölçüde geriledi. Türkiye'nin enerji ithalatı ocak-temmuz döneminde geçen yılın aynı dönemine göre yüzde 26,2 azalışla 41 milyar dolar olarak gerçekleşti. Buna paralel olarak, enerji ithalatının geçen yıla göre yüzde 26,4 azalışla 71 milyar dolara düşeceği, 2024'te 77,3 milyar dolar, 2025'te ise 76,3 milyar dolar olacağı tahmin ediliyor. Brent tipi ham petrolde ise geçen yıl varil başına 100,8 dolar olan yıllık ortalama fiyatın 2023'te 82,3 dolar, 2024'te 86,7 dolar ve 2025'te ise 85,9 dolar olacağı öngörülüyor.

Programda, enerjide dışa bağımlılığı azaltmayı amaçlayan hedefler de yer aldı. Buna göre, petrol ve doğal gaz arama ve üretim faaliyetleri hızlandırılacak. Yurt dışında TPAO'nun enerji alanında farklı ortaklıklarla faaliyette olduğu üretim sahaları ile potansiyel arz eden sahalar değerlendirilecek. Doğal gaz depolama tesislerinin depolama ve geri üretim kapasiteleri artırılacak. Sakarya gazını girdi olarak kullanarak üretecek bir tesis kurularak yerli doğal gaz katma değeri artırılacak. Nükleer teknoloji alanında yerli ve yenilikçi uygulamalar geliştirilmesi amacıyla AR-GE çalışmaları desteklenecek, ilave nükleer güç santrali kapasitesi oluşturmak için küçük modüler reaktör teknolojilerine yönelik girişimler hızlandırılacak. ●ANKARA-AA

Moda endüstrisinde en çok ihracat yapan firmalar ödülleri aldı

Türkiye'nin 2022'de 21,2 milyar dolarlık hazır giyim ihracatına en çok katkısı sunan firmalara ödülleri verildi. Birlikten yapılan açıklamaya göre, Türkiye İhracatçılar Meclisi (TİM) Başkanı Mustafa Gültepe, Türk moda endüstrisinin ihracatını 40 milyar dolara çıkarmayı hedeflediklerini bildirdi. Aynı zamanda İstanbul Hazır giyim ve Konfeksiyon İhracatçıları Birliği'nin de (İHKİB) başkanlığını yürüten Gültepe, 40 milyar dolarlık hedefe giden yolda tasarım ve yeşil dönüşümün kaldıraç rolü oynayacağını belirtti. Türk moda endüstrisinin 2022'de 21,2 milyar dolarlık ihracatında en çok katkısı olan İHKİB üyelerine ödülleri İstanbul'da düzenlenen törenle verildi.

Açıklamada törendeki konuşmasına yer verilen TİM ve İHKİB Başkanı Mustafa Gültepe, genel ihracatta olduğu gibi hazır giyim ve konfeksiyon sektörünün de geçen yıl tarihi bir başarıya imza attığını hatırlattı. Hazır giyimin Türkiye'nin DNA'sında olduğunu aktaran Gültepe, şunları kaydetti: "Hazır giyim ve tekstil ülkemizin sanayileşmesinde, kalkınmasında ve ihracatında öncü rol üstlendi. Türkiye ekonomisi 80'li yıllarda hazır giyimle dünyaya açıldı. Türkiye ihracatta 250 milyar doların üzerine çıkabilmişse bu başta hazır giyimin öncü rolünün altını mutlaka çizmemiz gerekiyor. Sektör yıllarca ülke ekonomisinin ve ihracatımızın yıldızı oldu. Bugün 220'ye yakın ülke

ve bölgeye hazır giyim ihraç ediyoruz. Ticaret Bakanlığı İhracat Genel Müdürü Mehmet Ali Kılıçkaya da konuşmasında, hazır giyim ve tekstil sektörünün Türkiye'nin istihdamına ve dış ticaret dengesine önemli katkıda bulunduğuna dikkati çekti. İki sek-

törün Türkiye'nin kalkınmasında kilit taşı rolünde olduğunu aktaran Kılıçkaya, "2022'de 32,4 milyar dolarlık ihracata imza atan iki sektör, 2023'te Avrupa'daki daralmadan olumsuz etkilenmedi. Küresel pazarlardaki dalarmaya rağmen iki sektörümüz

2023'ün Ocak-Ağustos döneminde 20,2 milyar dolarlık ihracat gerçekleştirdi." değerlendirmesinde bulundu. Ödül töreninde, 56'sı platin, 100'ü altın ve 152'si gümüş olmak üzere toplamda 2 bin 275 firmaya ödülleri verildi. ●İSTANBUL-AA

Ağustosta hava yolunda yaklaşık 25 milyon yolcuya hizmet verildi

Ulaştırma ve Altyapı Bakanı Abdulkadir Uraloğlu, ağustosta havalimanlarında 24 milyon 689 bin 743 yolcuya hizmet verildiğini belirterek, "8 ayda 143 milyon 359 bin 903 yolcu hava yolu ile seyahat etti." ifadesini kullandı.

Uraloğlu, yazılı açıklamasında, 2023 yılı ağustos ayına ait hava yolu uçak, yolcu ve yük istatistiklerini değerlendirdi. Ağustosta havalimanlarında 24 milyon 689 bin 743 yolcuya hizmet verildiğini bildiren Uraloğlu, "8 ayda 143 milyon 359 bin 903 yolcu hava yolu ile seyahat etti. Ağustosta hizmet verilen uçak trafiği, 2022'nin aynı ayı ile kıyaslandığında iç ve dış hatla üst geçişler dahil toplam uçak trafiğinde yüzde 11,8 artış meydana geldi." bilgisini paylaştı. Uraloğlu, yolcu ve çevre dostu havalimanlarında iniş-kalkış yapan uçak sayısının iç hatlarda 84 bin 834, dış hatlarda 95 bin 463 olarak gerçekleştiğini belirterek, toplam uçak trafiğinin üst geçişlerle 226 bin 894'e ulaştığını kaydetti.

Yolcu trafiği yüzde 12,8 arttı

Ağustosta hizmet verilen uçak trafiğinin geçen yılın aynı ayına göre iç hat uçak trafiğinde yüzde 8,4 artışına işaret eden Uraloğlu, dış hat uçak trafiğinde yüzde 9,9 ve üst geçişler dahil toplam uçak

trafiğinde yüzde 11,8 artış meydana geldiğini ifade etti. Uraloğlu, ağustosta Türkiye genelinde hizmet veren havalimanlarında iç hat yolcu trafiğinin 9 milyon 317 bin 490, dış hat yolcu trafiğinin 15 milyon 344 bin 667 gerçekleştiğini, aynı ayda direkt transit yolcularla 24 milyon 689 milyon 743 yolcu trafiğine hizmet verildiğini belirtti. Yolcu trafiğindeki artışlara dikkati çeken Uraloğlu, şu bilgileri verdi: "Bu yıl ağustosta hizmet verilen yolcu trafiği 2022'nin aynı ayıyla kıyaslandığında iç hat yolcu trafiğinde yüzde 15,7, dış hat yolcu trafiğinde yüzde 11,2 olmak üzere direkt transit dahil toplam yolcu

trafiği yüzde 12,8 artış gösterdi. Havalimanları yük (kargo, posta ve bagaj) trafiği, ağustosta iç hatlarda 96 bin 368 ton, dış hatlarda 364 bin 338 ton, toplamda 460 bin 706 tona ulaştı."

Bakanlıktan yapılan yazılı açıklamaya göre ise İstanbul Havalimanı'na ağustosta iniş-kalkış yapan uçak trafiği iç hatlarda 12 bin 22, dış hatlarda 35 bin 424 olmak üzere toplamda 47 bin 446'ya ulaştı. Bu havalimanında ağustosta iç hatlarda 1 milyon 900 bin 358, dış hatlarda 5 milyon 719 bin 302 olmak üzere 7 milyon 619 bin 660 yolcuya hizmet verildi. İstanbul Sabiha Gök-

çen Havalimanı'nda, ağustos ayında iniş-kalkış yapan uçak trafiği iç hatlarda 10 bin 138, dış hatlarda 11 bin 305 olmak üzere toplamda 21 bin 443 olarak gerçekleşti. Yolcu trafiği ise, iç hatlarda 1 milyon 829 bin 817, dış hatlarda 1 milyon 890 bin 749 olmak üzere toplamda 3 milyon 720 bin 566 oldu. Genel havacılık faaliyetlerinin devam ettiği İstanbul Atatürk Havalimanı'nda ağustosta 2 bin 499 uçak trafiği gerçekleşti. Bu yılın 8 aylık döneminde ise, havalimanlarına iniş-kalkış yapan uçak trafiği, iç hatlarda 585 bin 720, dış hatlarda 543 bin 390 oldu. Böylece üst geçişlerle 1 milyon 443 bin 642 uçak trafiğine ulaşıldı. Ağustos sonu itibarıyla hizmet verilen uçak trafiği 2022'nin aynı ayıyla kıyaslandığında iç hatta yüzde 13,1, dış hatta yüzde 18,5 arttı. Üst geçişler dahil uçak trafiği de yüzde 17,8 artış gösterdi.

Türkiye geneli havalimanları iç hat yolcu trafiğinin 61 milyon 138 bin 201, dış hat yolcu trafiğinin 82 milyon 68 bin 893 olduğu bu dönemde direkt transit yolcularla 143 milyon 359 bin 903 yolcuya

hizmet verildi. Ağustos sonu itibarıyla hizmet verilen yolcu trafiği ise geçen yılın aynı dönemine göre, iç hatta yüzde 17,7, dış hatta yüzde 23,7 artış kaydetti. Direkt transit dahil toplam yolcu trafiğindeki artış oranı yüzde 20,9 oldu. Söz konusu dönemde havalimanları yük trafiği, iç hatlarda 579 bin 636 ton, dış hatlarda 2 milyon 166 bin 306 ton olmak üzere 2 milyon 745 bin 942 tona ulaştı. İstanbul Havalimanı'nda, yılın 8 ayında, iç hatlarda 87 bin 373, dış hatlarda 250 bin 84 olmak üzere 337 bin 457 uçak, iç hatlarda 12 milyon 514 bin 473, dış hatlarda 38 milyon 431 bin 385 olmak üzere 50 milyon 945 bin 858 yolcu trafiği gerçekleşti. İstanbul Sabiha Gökçen Havalimanı'nda ise bu dönemde iç hatlarda 70 bin 682, dış hatlarda 79 bin 294 olmak üzere 149 bin 976 uçak trafiği, iç hatlarda 11 milyon 596 bin 564, dış hatlarda 12 milyon 696 bin 90 olmak üzere 24 milyon 292 bin 654 yolcu trafiğine hizmet verildi. İstanbul Atatürk Havalimanı'nda bu dönemde 17 bin 442 uçak trafiği oldu. ●ANKARA-AA

FOTOĞRAF: AA

Depremzede konutları için getirilen KDV muafiyetinin detayları belli oldu

Kahramanmaraş merkezli 6 Şubat'ta meydana gelen depremlerden etkilenen afetzedelere başlanacak konutlara yönelik KDV muafiyetinin usul ve esasları belirlendi. Hazine ve Maliye Bakanlığı Gelir İdaresi Başkanlığına hazırlanan "Katma Değer Vergisi Genel Uygulama Tebliğinde Değişiklik Yapılmasına Dair Tebliğ" Resmi Gazetede yayımlanarak yürürlüğe girdi. Buna göre, 6 Şubat'taki depremler nedeniyle genel hayata etkili afet bölgesi olarak kabul edilen yerlerde, İçişleri Bakanlığı Afet ve Acil Durum Yönetimi Başkanlığı (AFAD) ile imzalanan protokol kapsamında afetzedelere başlanacak konutların inşası dolayısıyla kamu kurumu niteliğindeki meslek kuruluşlarına yapılan teslim ve hizmetler, 31 Aralık 2024 tarihine kadar KDV'den müstesna olacak. İstisnanın kapsamına, AFAD ile imzalanan protokol çerçevesinde afetzedelere başlanacak konutların inşası dolayısıyla kamu ku-

rumu niteliğindeki meslek kuruluşlarına yapılan teslim ve hizmetler girecek. Konut niteliğinde olmayan yapıların (işyeri, fabrika, alışveriş merkezi, cami, park, okul, hastane, sosyal tesis gibi) inşası ile mevcut konutların tadil, bakım ve onarımına ilişkin mal ve hizmet alımları istisna kapsamında olmayacak. İstisnadan faydalanılabilmesi için kamu kurumu niteliğindeki meslek kuruluşlarının AFAD ile bağış protokolü imzalaması gerekecek. İstisna, konutun inşasına yönelik mal ve hizmet alımlarını kapsayacak. Bir arada bulunan konutların yapımına ilişkin altyapı işleri, site içi yollar, istinat duvarı, perde duvarı, çevre duvarı ve benzerlerine ilişkin mal ve hizmetler istisna kapsamında değerlendirilecek. Çocuk parkı, bahçe düzenlemesi, havuz, pergole, kamelya, spor alanı ve benzerlerinin yapımına ilişkin mal ve hizmet alımları istisna kapsamında olmayacak. ●ANKARA-AA

Yatırımcılar için "yatırım yeri envanteri" oluşturulacak

Türkiye'de iş ve yatırım ortamının iyileştirilmesi kapsamında yeni Orta Vadeli Program (OVP) döneminde yatırımcıların faydalanması için uygun yatırım yerlerini içeren yatırım yeri envanteri oluşturulacak. AA muhabirinin, 2024-2026 yıllarına ilişkin OVP'den yaptığı derlemeye göre, iş ve yatırım ortamında ekonominin daha rekabetçi bir yapıya kavuşturulması, istihdamın, ihracatın ve üretimin artırılması temel alındı. Program döneminde şirket kurma süreçlerinin iyileştirilmesi, bürokrasinin azaltılması, işlemlerin hızlandırılması ve işlem maliyetlerinin düşürülmesi ile hukuki ve mali süreçlerin iyileştirilmesine yönelik düzenlemeler yapılmasına öncelik verildi. Öncelikli sektörler ve bölgesel koşullar dikkate alınarak özel kesim yatırımlarının desteklenmesinin sağlanması, devlet yardımlarının gözden geçirilmesi, yatırım yeri tahsis sisteminin güçlendirilmesi, yatırım, ticaret

ve finans alanında hukuki süreçlerin kolaylaştırılması planlandı. Bu kapsamda, hedef ve politikalar belirlendi. Buna göre, iş yaşamını doğrudan etkileyen düzenlemelerin, uygulama amacına uygun, ölçüli, öngörülebilir ve piyasa ekonomisi ilkeleriyle uyumluluğu gözetilecek. Kişisel Verilerin Korunması Kanunu'nun, Avrupa Birliği (AB) Genel Veri Koruma Tüzüğü (GDPR) başta olmak üzere, AB müktesebatına uyum sürecine yönelik çalışmalar tamamlanacak. Uluslararası standartlar dikkate alınarak, iş ve yatırım ortamının dijital dönüşümünde karşılıklı işlerlik, emniyet, veri koruma, kapsayıcılık, sürdürülebilirlik ve uluslararası işbirliği ilkelerine dayanan ulusal standartlar belirlenecek. Büyük ölçekli yatırımlar, hızlı büyüyen KOBİ'ler ve entegre tesisler için başta organize sanayi bölgeleri ve endüstri bölgeleri olmak üzere planlı sanayi alanları geliştirilecek. ●ANKARA-AA

FOTOĞRAF: AA

FOTOĞRAF: AA

Almanya'da sanayi üretimi düşüşünü temmuzda 3. aya taşıdı

Almanya'da sanayi üretimi, tüketim malları üretimindeki gerileme nedeniyle temmuzda yüzde 0,8 ile beklentilerin üzerinde azalış kaydederek, düşüşünü art arda üçüncü aya taşıdı. Almanya Federal İstatistik Ofisi (Destatis), sanayi üretimine ilişkin temmuz ayı geçici verilerini açıkladı. Buna göre, mevsim ve takvim etkisinden arındırılmış sanayi üretimi, temmuzda bir önceki aya kıyasla yüzde 0,8 düştü. Piyasalar sanayi üretimine ilişkin beklenti yüzde 0,5 düşmesi yönündeydi. Böylece ülkede sanayi üretimi aylık art arda düşüşünü üçüncü aya taşıdı. Aylık yüzde 1,5 düşüş olarak açıklanan haziran ayı sanayi üretimi verisi de yüzde 1,4 düşüş olarak revize edildi. Veriler, temmuzda hazirana göre enerji ve inşaat hariç sanayi

üretiminde yüzde 1,8 azaldığını ortaya koydu. Söz konusu dönemde ara malı üretimi yüzde 0,7, sermaye malı üretimi yüzde 2,9 ve tüketim malları üretimi yüzde 1 düştü. Buna karşın, enerji üretiminde yüzde 2,2 ve inşaatla ise yüzde 2,6 artış kaydedildi. Destatis açıklamasında, enerji yoğun sanayi kollarında da temmuzda üretimin haziran ayına göre yüzde 6 ve Temmuz 2022'ye göre ise yüzde 11,4 azaldığı belirtildi. Almanya Ekonomisi ve Enerji Bakanlığı'ndan yapılan açıklamada, "Temmuz ayında önemli bir sektör olan motorlu taşıtlar ve yedek parçaları alanında üretim yüzde 9,4 ile önemli oranda düşerken, yine ekonomi için önemli olan makine mühendisliği sektöründe de üretim yüzde 1,6 geriledi." denildi. ●BERLİN-AA

Terör örgütü PKK/YPG, Bab ilçesindeki camiye roket saldırısı düzenledi

Terör örgütü PKK/YPG, Suriye'nin kuzeyindeki Bab ilçesine bağlı el-Ulaşlı köyünde bir cami ile bazı sivillerin evlerini roketlerle hedef aldı. Fırat Kalkanı Harekatı ile terörden arındırılan Bab'ın doğusunda yer alan Ureyne bölgesini işgal eden YPG/PKK'lı teröristler, Ulaşlı köyüne çoklu roketatarlarla saldırı gerçekleştirdi. Köye düşen roketlerden bazıları sivillerin evlerine isabet etti, Ömer bin Hattab Camisi de saldırıların hedefi oldu.

Camide hasar meydana geldi

Teröristlerin saldırısının ardından Ulaşlı'da yaşayan yaklaşık 200 aile, Bab merkeze göç etmek zorunda kaldı. Köy sakinlerinden Abdullah, AA muhabirine, caminin PKK/YPG saldırısında zarar gördüğünü söyledi. Abdullah, "(PKK/YPG) SDG camii ve içindeki Kur'an-ı Kerimleri bombaladı. Köydeki sivillerin yüzde 90'ı göç etti. Cami Allah'ın evidir, hiçbir askeri grupla bağı yok ancak vuruldu. Cami büyük hasar gördü." dedi. ●BAB-AA

Kurtulmuş: Türk devletlerinin ortak hedefler istikametinde yürüme iradesinden memnuniyet duyuyoruz

TBMM Başkanı Numan Kurtulmuş, Sheraton Otel'de düzenlenen "Türkiye-Türk Dünyası Yüzyılı: Siyasi, Ekonomik İlişkilerde Yeni Rol Modeli Türkiye-Azerbaycan Ortak Konferansı"nda yaptığı konuşmada, konferansın, modern Azerbaycan'ın kurucusu, büyük fikirleri, idealleri olan, büyük devlet adamı Haydar Aliyev'in 100'üncü doğum yıl dönümü ve Türkiye Cumhuriyeti'nin kuruluşunun 100'üncü yıl dönümünde gerçekleştirildiğini belirtti. Azerbaycan'ın çok daha güçlü bir ülke olarak yoluna devam edeceğini dile getiren Kurtulmuş, "Haydar Aliyev, sadece Azerbaycan'a değil, Türkiye Cumhuriyeti Devleti'ne ve milletimize, hatta Türkiye ve Azerbaycan'ı aşan bir şekilde bütün Türk dünyasına bir miras bıraktı. 'Tek millet, iki devlet.' Son yıllarda bu mirasın sahiplenilmesini görmekten dolayı büyük bir memnuniyet duyuyoruz." şeklinde konuştu. İki ülke arasındaki yakınlaşma talebinin eş zamanlı gerçekleştiğine işaret eden Kurtulmuş, bunun fevkalade önemli, değerli ve başlı başına büyük bir imkan olduğunu vurguladı. Numan Kurtulmuş, "Hem Sayın Cumhurbaşkanı'mız Recep Tayyip Erdoğan'ın hem

de Azerbaycan Cumhurbaşkanı Sayın İlham Aliyev'in feraseti sayesinde Türkiye ve Azerbaycan ortak bir işbirliğini artık hakikaten 'tek millet, iki devlet' anlayışı çerçevesinde gerçekleştirmiştir." ifadesini kullandı. Karabağ'ın nasıl işgalden kurtulduğunun herkes tarafından bilindiğini belirten Kurtulmuş, "Allah'a çok şükür Karabağ bugün azat oldu, inşallah önümüzdeki süreçte de abat olacaktır." dedi. TBMM Başkanı Kurtulmuş, sonraki süreçte bölgede siyasi istikrarın sağlanması için ortaya koyulan iradenin de fevkalade önemli olduğunu söyleyerek, "Dünyanın en önemli jeostratejik geçiş bölgesinde Türkiye ve Azerbaycan'ın ortak çalışmalarıyla ümit ediyorum ki bir denge, bir istikrar ortaya çıkacak ve dünya barışına çok ciddi katkıda bulunulacaktır." değerlendirmesini yaptı.

Türk Devletleri Teşkilatı'nın kurulmasının önemine işaret eden Kurtulmuş, şöyle konuştu: "Ülkelerimizin ortak hedefler istikametinde yürüyebilmesi için ciddi bir iradenin var olduğunu görüyoruz. Bundan da büyük bir memnuniyet duyuyoruz. Asya'nın en doğusundan Avrupa'ya kadar uzanan bu koridorda söz sahibi, etki sahibi ve karar sahibi olabilecek bir noktaya gelmiş

bulunuyoruz. Başkalarının ekleninde, bizim için çizilen ve müsaade edilen alanlarda hareket etmek yerine, doğunun ve batının eksenine mahkum olmak yerine kendi özgün eksenimizi kurarak, dünyada Allah'ın izniyle söz sahibi, güç sahibi, karar sahibi olacak bir siyasi, fikri, ekonomik güç merkezi ortaya çıkacaktır. Bu merkezin ortaya çıkması ve giderek güçlenmesi, inanın ki her tarafı bir çatışma bölgesi haline gelmiş bu dünyanın selameti bakımından gereklidir."

"Türkiye Yüzyılı sadece siyasi bir retorik değil"

Türkiye'nin, içinde bulunduğu coğrafyada önemli bir stratejik imkana sahip olduğunu belirten Kurtulmuş, şunları kaydetti: "Bu coğrafyada ayakta kalmanın tek yolu, iki ayağımızın da sağlam bir şekilde yere basmasından geçiyor. Elden medet umarak, elin ortaya çıkardığı şartlardan istifade etmeye çalışarak 21'inci yüzyılda ilerlemek mümkün değildir. Kendi öz gücümüze güvenerek ama dünya milletleriyle de barış ve esenlik ortamını oluşturarak, ütopyik olmayan ama rasyonel hedefleri önümüze koyarak yolumuza devam edeceğiz. Başka yolumuz yoktur, başka

seçeneğimiz yoktur. Bu gücümüzü ciddi bir şekilde kullanmanın vakti, sırası ve imkanları önünüze gelmiştir. Bunun için Türkiye'de fevkalade önemli bir vizyon olarak ortaya konulan Türkiye Yüzyılı, sadece siyasi bir retorik değil, sadece bir partinin ya da bazı partilerin ortak görüşü değil, milletimizin ortak hedeflerinden birisi olmak zorundadır. Türkiye Yüzyılı sözü güçlü, gücü tesirli bir Türkiye'nin yüzyılı demektir."

"Ufkumuzu gördüğünüz yakın çevrenizle kısıtlayamayız."

Türkiye'nin önüne her zaman yeni hedefler koyacağını ifade eden Kurtulmuş, "Türkiye Yüzyılı'nın güçlü bir şekilde gerçekleşmesi hedefimizdir, hayalimizdir, ülkümüzüdür." dedi. Numan Kurtulmuş, Türkiye Yüzyılı perspektifinin, Türkiye'yi sadece 85 milyonluk vatandaşlarından ibaret görmeyip bunun ötesinde bir gücü ortaya koyabilmek olduğunu dile getirerek, şöyle devam etti: "Nedir o güç? Millet varlığı dediğimiz gücümüzdür. Millet varlığımız, yakın çevremizden başlayan dostlarımız, soydaşlarımız olmak üzere dünyanın dört bir tarafında yüz milyonlarca Türkiye dostu olan

insanı kapsamaktadır. Önce Türk dünyası, ardından 2 milyara yaklaşan İslam dünyası, dünyanın dört bir tarafında haksızlıklara ve zulme uğramış yeni ve adaleti bir dünya talep eden yüz milyonlarca mazlum, inanın ki gözünü Türkiye'ye çevirmiş vaziyettedir. Onun için biz sadece ufukumuzu gördüğümüz yakın çevremizle kısıtlayamayız. 85 milyon yurttaşımızın huzuru, refahı, gelişmesi en önemli, en öncelikli vazifemizdir. Ama ardından Türk dünyası, İslam dünyası ve bütün dünya mazlumları olarak 'üç halka' ile ifade edebileceğimiz bu halkaları güçlü, adaleti, hakkaniyetli bir şekilde büyüterek, güçlendirerek yolumuza devam edeceğiz. Bunun yolu dostlarımızı çoğaltmak, düşmanlıklarımızı azaltmaktan geçiyor. Bunun yolu dostlarımızla olan ilişkilerimizi daha ileriye götürmek, yakın çevremizde bulunanların hepsiyle kardeşlik hukukunu gerçekleştirmektir. Bu toplantıda arkadaşlarımız bize bir şey daha öğrettiler: Sadece Türkiye Yüzyılı demek yetmez, Türk Dünyası Yüzyılı'nı önümüzdeki yüzyıl olarak inşallah gerçekleştireceğiz ve bunun için hep birlikte, canla başla çalışacağız, gayret edeceğiz." ●İSTANBUL-AA

FOTOĞRAF: AA

Bakan Fidan: Türkiye-Cezayir ilişkisi stratejik düzeye evrilmiş durumda

Dışişleri Bakanı Hakan Fidan, Cezayir'de çok sayıda Türk iş insanının bulunduğunu belirterek, "Türk yatırımlarını artırma yönünde büyük bir çabamız ve irademiz var. Cezayir makamları da bu konuda her türlü işbirliğini sergilemekte." dedi. Fidan, Cezayir Dışişleri Bakanı Ahmed Attaf ile Cumhurbaşkanlığı Külliyesi'ndeki görüşmesinin ardından ortak basın toplantısında konuştu. Fidan, Türkiye-Cezayir ilişkilerinin stratejik düzeye evrilmiş olduğunu dile getirerek, özellikle liderler diplomasisi neticesinde iki ülke cumhurbaşkanlarının ortaya koyduğu bütün alanlarında çalışmaları karşılıklı gözden geçirdiklerini söyledi. Fidan, Cezayir'de çok sayıda Türk iş insanının bulunduğunu belirterek, "Türk yatırımlarını artırma yönünde büyük bir çabamız ve irademiz var. Cezayir makamları da bu konuda her türlü işbirliğini sergilemekte. Özellikle finans konusundaki sorunların çözümü için Ziraat Bankasının da bir şubesinin açılması konusunda çalışmalarımız var." dedi.

Mevkidaşyla ikili işbirliğinin yanı sıra bölgesel işbirliği konularını da ele aldıklarını kaydeden Fidan, "Özellikle Türkiye-Cezayir işbirliğinin Afrika'daki sorunların çözümündeki olumlu katkılar neler olabilir? Gerek siyasi gerek ekonomik olarak neler yapılabilir? Türkiye-Cezayir ekonomik ve sanayi işbirliği, özellikle ortak üretim ve ortak ihracat ko-

nusunda Afrika'da ne türden stratejiler izlenebilir? Onu da kendileriyle ele aldık." ifadelerini kullandı. Fidan, Cumhurbaşkanı Recep Tayyip Erdoğan'ın Cezayir'e gelecek aylarda bir ziyaret gerçekleştireceğini söyledi. Türkiye'nin, Cumhurbaşkanı Recep Tayyip Erdoğan'ın başbakanlık görevinde olduğu dönemden bu yana son 20 yıldır Afrika açılımı programını sistemli şekilde çok boyutlu devam ettirdiğini vurgulayan Fidan, o dönemde 12 olan Türkiye'nin Afrika'daki büyükelçilik sayısının 46'ya ulaştığını dikkati çekti. Fidan, ilk olarak Türk büyükelçiliğini açıklarını, sonrasında kültürel faaliyetler, Türk Hava Yolları, Türk iş insanları, Türk işbirliği ve Koordinasyon Ajansı Başkanlığının (TİKA) bir bütün olarak faaliyetlerini koordineli şekilde sürdürdüğünü dile getirdi. Türkiye'nin Afrika ülkelerinde gerek kültürel gerek ekonomik

hayata gerekse kamu kapasitesini artırma konularına yönelik çok boyutlu çalışmalar yürüttüğünü belirten Fidan, "Tabii bu türden bir politika ve uygulama da ülkeler tarafından takdir görüyor. Türkiye'nin bir sömürge ve domine etme gibi bir niyetinin olmadığını görüyorlar. Gönüllü işbirliğine dayalı elimizdeki imkanları onlarla paylaşan ama aynı zamanda bütün taraflar için fırsat üreten bir işbirliği modelini Afrika'da bütün kurumlarımızla başlarıyla uygulamaya devam ediyoruz." ifadelerini kullandı.

Fidan, Türkiye'nin teknik yardım, kültürel işbirliği, ticaret ve ekonomiyle başlayan ilişkilerinin son yıllarda bazı Afrika ülkelerinin talebiyle özellikle siyasal istikrara katkı ve terörle mücadele boyutlarına evrildiğine dikkati çekerek, sözlerini şöyle tamamladı: "Son zamanlarda özellikle ülke güvenliğini sağlama adına savunma sanayisiyle olan işbirliği, Savunma Bakanlığımızla olan işbirlikleri, istihbarat kurumlarıyla olan işbirlikleri giderek artmakta. İlişkilerimiz, Afrika genelinde stratejik düzeye ulaşmakta. Bu çok boyutluluğun, büyük bir koordinasyon ve uyum içerisinde kamu kurumları tarafından, iş dünyamız tarafından, güvenlik kurumlarımız tarafından yürütüldüğünü de memnuniyetle görmekteyiz. Bu yönde çalışmaya da devam edeceğiz." ●ANKARA-AA

Tunç: Hukuki öngörülebilirliğin güçlendirilmesine yönelik adımları kararlılıkla atmaya devam edeceğiz

Adalet Bakanı Yılmaz Tunç, Orta Vadeli Program kapsamında iş ve yatırım ortamının iyileştirilmesine ve hukuki öngörülebilirliğin güçlendirilmesine yönelik adımları kararlılıkla atmaya devam edeceklerini bildirdi. Adalet Bakanı Yılmaz Tunç, sosyal medya hesabından yaptığı paylaşımda, Cumhurbaşkanı Recep Tayyip Erdoğan tarafından açıklanan Orta Vadeli Program'ın ülke ve millet için hayırlı olmasını diledi. Programda, iş ile yatırım ortamında bürokratik ve hukuki öngörülebilirliğin güçlendirilmesi ve iyileştirilmesine yönelik tedbirlere öncelik verilmesinin kararlaştırıldığını bildiren Tunç, şunları kaydetti: "Bu kapsamda Adalet Bakanlığı ola-

rak yargıda ihtisaslaşmanın geliştirilmesi ve tahkim başta olmak üzere alternatif uyuşmazlık çözüm yöntemlerinin etkinliğinin artırılması, yargılama süreçlerinin etkinleştirilmesi, İstanbul Tahkim Merkezi'nin yapısının güçlendirilerek küresel görünürlüğünün artırılması, yatırım ortamının iyileştirilmesine ve yatırım ortamını etkileyen mevzuat değişikliklerinde öngörülebilirliği artırmaya yönelik özel sektör ile kamu kurumları arasındaki koordinasyonun sağlanması hususları başta olmak üzere iş ve yatırım ortamının iyileştirilmesine ve hukuki öngörülebilirliğin güçlendirilmesine yönelik adımları kararlılıkla atmaya devam edeceğiz." ●ANKARA-AA

FOTOĞRAF: AA

1 Ocak'tan bu yana 1185 terörist etkisiz hale getirildi

FOTOĞRAF: AA

Milli Savunma Bakanlığınca (MSB), terör örgütlerine yönelik operasyonlarda son bir haftada 39, 1 Ocak'tan itibaren de 1185 teröristin etkisiz hale getirildiği bildirildi.

MSB Basın ve Halkla İlişkiler Müşaviri Tuğamiral Zeki Aktürk, bakanlık-taki basın bilgilendirme toplantısına, "manda ve himaye" fikrinin kesin olarak reddedildiği Sivas Kongresi'nin 104'üncü yılında Cumhuriyet'in temellerini atan Gazi Mustafa Kemal Atatürk'ü ve Milli Mücadele'nin tüm kahramanlarını rahmet, minnet ve saygıyla anarak başladı. Aktürk, 2023 Avrupa Şampiyonası'nda şampiyon olarak Avrupa'nın en büyüğü unvanını alan ve büyük bir gurur ve mutluluk yaşatan A Milli Kadın Voleybol Takımı'nı da tebrik etti. Bakanlığın tüm birlik ve kurumlarının, devletin bekası, ülkenin savunma ve güvenliği için her türlü tedbiri almaya, kendisine tevdi edilen tüm görevleri başarıyla yerine getirmeyi azim ve kararlılıkla sürdürdüğünü belirten Aktürk, şu bilgileri verdi: "24 Temmuz 2015'ten bugüne kadar 38 bin 528 teröristi etkisiz hale getiren kahraman ordumuzun, PKK/KCK/PYD-YPG, DEAŞ ve FETÖ terör örgütleri başta olmak üzere her türlü tehdit ve tehlikeye karşı kesintisiz ve kararlı mücadelesi devam etmektedir. Bu kapsamda, Irak ve Suriye'nin kuzeyi dahil, son bir haftada 39 terörist etkisiz hale getirilmiş, 1 Ocak'tan itibaren etkisiz hale getirilen terörist sayısı 1185'e ulaşmıştır."

Aktürk, hudutların Cumhuriyet tarihinin en yoğun tedbirleri ve tesis edilen çok katmanlı emniyet sistemleriyle korunduğunu, son bir haftada yasa dışı yollarla geçmeye çalışan 667 kişinin yakalandığını belirtti. Yakalananlardan 31'inin FETÖ mensubu olmak üzere 34'ünün terör örgütü üyesi olduğunu bildiren Aktürk, 4 bin 887 kişinin ise hududu geçmeden engellendiğini söyledi. Aktürk, "Böylece yıl içerisinde hudutlarımızdan yasa

dışı yollarla geçmeye çalışan yakalananların sayısı 6 bin 423'e yükselmiş, yakalananlardan 316'sı FETÖ mensubu olmak üzere toplam 451 terör örgütü mensubu kolluk kuvvetlerine teslim edilmiştir. Hududu geçmeden engellenen kişi sayısı da 150 bin 584 olmuştur." ifadelerini kullandı. Aktürk, Suriye'de istikrarın bir an önce tesis edilmesi, Suriyelilerin emniyetli ortama geri dönüşleri ve normalleşmenin sağlanmasına yönelik çalışmalara devam edildiğini hatırlatan Aktürk, şunları kaydetti: "Operasyon bölgelerindeki güvenlik ve istikrarın sürdürülmesine yönelik gerekli tüm tedbirler alınmakta ve teröristlerin saldırılarına misliyle karşılık verilmektedir. Bu yılın başından itibaren hareket bölgelerimize terör örgütü tarafından 69'u son bir haftada olmak üzere 165 taciz ve saldırı gerçekleştirilmiş, Mehmetçik tarafından 24'ü son bir haftada olmak üzere 864 terörist etkisiz hale getirilmiştir."

Tahıl sevkiyatı

Aktürk, Rusya Federasyonu ve Ukrayna arasında yaşanan, bölgenin ve dünyanın güvenliğine ciddi bir tehdit teşkil eden gelişmeleri yakından takip ettiklerini belirtti. Öncelikle ateşkes ve müteakiben kalıcı barışın sağlanması için etkin, kolaylaştırıcı rol üstlenmeye ve insani krizi hafifletmeye yönelik her türlü desteği vermeye hazır olduklarını ifade eden Aktürk, Rusya Federasyonu tarafından durdurulan Tahıl Girişimi'nin devamına yönelik BM, Rusya Federasyonu ve Ukrayna yetkilileri ile temaslarının Dışişleri Bakanlığı ile koordineli devam ettiğini söyledi.

Ege, Akdeniz ve Kıbrıs

Türk Silahlı Kuvvetlerinin, Ege ve Akdeniz'de Türki-

ye'nin ve Kuzey Kıbrıs Türk Cumhuriyeti'nin hak ile menfaatlerini tavizsiz bir şekilde korumaya devam ettiğini belirten Aktürk, "Komşumuz Yunanistan ile son dönemde gelişen olumlu havanın devam ettirilmesi ve geliştirilmesi için karşılıklı çabalarımız sürmektedir." dedi.

Uluslararası görevler

Birleşmiş Milletler, NATO, Avrupa Birliği, AGİT ve ikili ilişkiler kapsamında birçok coğrafyada başarıyla görev yapan Mehmetçğin, küresel barış ve istikrara katkı sağladığını, aynı zamanda eğitim ve tatbikat faaliyetlerine de aralıksız devam ettiğini belirten Aktürk, şu ifadeleri kullandı: "İtalya Deniz Kuvvetleri unsuru ITS PALINURO, 1 Eylül 2023'te Aksaz'a liman ziyareti gerçekleştirmiş, Karadeniz'in mayınlarından arındırılmasına yönelik Romanya'da 5-6 Eylül tarihlerinde icra edilen SEA BREEZE-2 Tatbikatı'na Silahlı Kuvvetlerimiz katılım sağlamıştır. Ayrıca Kosova'da meydana gelen olaylar sonrası görevlendirilen, 65'inci Mekanize Piyade Tugay Komutanlığı'mıza bağlı bir komando taburumuz görevini başarıyla icra etmiş bölgede sükunun sağlanmasına büyük katkı sağlamıştır. Taburumuz 4 Eylül 2023'te geri intikale başlamış ve 6 Eylül 2023 itibarıyla hem kara hem de hava intikalini tamamlamıştır."

Deyrizor'daki son durum

Milli Savunma Bakanlığı kaynağından, bir gazetecinin Suriye'nin Deyrizor kentinde Arap aşiretler ve terör örgütü PKK/YPG arasındaki çatışmaları hatırlatması üzerine şu değerlendirmelerde bulundu: "Suriye'de istikrarın

bir an önce sağlanması, Suriyelilerin güvenli olarak geri dönüşleri ve normalleşmenin sağlanmasına yönelik faaliyetlerimiz devam ediyor. Biz başından itibaren, DEAŞ ile mücadele bahanesiyle başka bir terör örgütü PKK/YPG'ye yardım ve destek verilmesinin ne kadar yanlış olduğunu ifade ediyoruz. Bu yaşananlar da bizim ne kadar haklı olduğumuzun açık bir göstergesi. PKK/YPG ve uzantıları sadece ülkemize değil, hem bölge halkına hem de insanlığa büyük bir tehdit oluşturuyor. Son yaşananlar da eli kanlı PKK/YPG terör örgütü eliyle orada kurulmaya çalışılan düzene karşı bölge halkının kendi haklarını ve topraklarını korumak için bir araya gelerek tepki göstermesinden ibaret. Biz bu gelişmeleri yakından takip ediyoruz. Dost ve müttefik ülkelerden beklentimiz, PKK/YPG terör örgütüne yarılan yardım ve desteğin sonlandırılması, terörle mücadelemize samimi destek verilmesidir."

Kerkük'te yaşanan olaylar

Bakanlık kaynağı, Kerkük'te yaşanan olaylarla ilgili soru üzerine de şunları kaydetti: "Kerkük önemli, Sayın Cumhurbaşkanımızın da ifade ettiği gibi bölgede barış ve huzur için özellikle Kerkük'ün yapısını bozacak faaliyetlerden uzak durulması önem arz ediyor. Biz de oradaki gelişmeleri yakından takip ediyoruz. Son gelişimiz noktada, Irak Federal Meclisi'nin almış olduğu bir yürütmeyi durdurma kararı var. Ondan sonra oradaki olaylar yatışmış gibi duruyor. Sükunet sağlanmış gibi duruyor ama biz oradaki gelişmeleri de yakinen takip ediyoruz." ●ANKARA-AA

Barışın yol haritası Anadolu'dadır

Tarihin devlet zoruyla yazılması, medeniyetlerin silah gücüyle inşa edilmeleri mümkün değildir.

Batı karşısında hiçbir eziklik duygusuna kapılmadan, tarihe büyük bir özgüvenle, bakan Yahya Kemal, Türk milletinin tarihini, Malazgirt savaşıyla başlatır. Türklerin kültürü, sanatı, dili ve edebiyatı, bin yıllık bir süreçte, Anadolu toprağında yoğunlaşmıştır. Selçuklular Türklerin tarihine giriş, Osmanlılar da yükseliş dönemidir.

Osmanlı tarihini gün ışığına çıkarmadan, Avrupa tarihi ayrıntılı olarak yazılmaz. Osmanlı milletlerinin tarihi, aynı zamanda Avrupa milletlerinin tarihidir. Balkanlar ve Kafkaslarda, Müslümanlık Türklükle, Türklük de Osmanlılıkla bütünleşmiştir. Nasıl İslam'ın doğuşu ve yükselişi mucizevi olmuşsa, Osmanlıların başlangıcı ve gelişmesi de mucizevi olmuştur. Osmanlı Devleti bir ırkın değil, bir medeniyetin devletidir.

Ömrünü Akdeniz'in tarihini araştırma adayan, Fernand Braudel'in vurguladığı gibi, Osmanlılar Doğu Avrupa'ya, Balkan milletlerinin dört elle sarıldıkları, yeni bir ekonomik, siyasal ve kültürel yapı götürmüşlerdir. Bu yüzden Türkler 1354 yılında ayak bastıkları, Avrupa topraklarındaki varlıklarını, yüzyıllarca sürdürmüşlerdir. Osmanlı Devleti'nin uzun ömürlü olması, ordularının gücünden değil, "Her milletin kültürü kendine" diyen, millet sisteminden kaynaklanır.

Anadolu'da yoğunlanan Osmanlı insanının, düşünce derinliği Kâtip

Çelebi'den, gönül zenginliği Yunus'tan, Peygamber sevgisi Süleyman Çelebi'den, şiir ustalığı Şeyh Galip'ten, mimarideki büyüklüğü Sinan'dan, musiki duyarlığı İtrî'den, tarih sevgisi Naima'dan, coğrafya tutkusu Evliya Çelebi'den, adil yönetimi Kanunî'den, fetih coşkusu Fatih'ten gelmektedir.

Osmanlılar Yavuz gibi, dünyayı bir medeniyete çok, iki medeniyete az görmüşlerdir. Medeniyetlerin savaşmaktan daha çok, yarışmak zorunda olduğu bir dünyada, bütün ülkelerin Akdeniz dünyasının, son büyük İslam devleti Osmanlı tarihinden, bütün ülkelerin yararlanacağı, zengin bir adil yönetim birikim vardır. Osmanlı devleti farklı ırk ve inançtan, çok sayıda milletin oluşturduğu, bir şemsiye devlettir.

Osmanlılık bir futbol takımı gibi, her oyuncunun hem ayrı, hem de takımın bir üyesi olarak, birlikte oynanan bir takım oyununu, birlikte yaşatılan bir ortaklık kültürüdür.

Medeniyetler yarışının, medeniyetler savaşına dönüştüğü bir dünyada, dünyanın önde gelen ülkeleri, ya barışa giden bir yol bulacaklar, ya da savaşa giden yolda devam edeceklerdir. Barışa giden yolun sırları, Akdeniz'in kutsal kültüründedir.

Medeniyetler medeniyetini bulanlar, dünyanın barış kenti Kudüs'ü, İbrahim milletinin başkenti olarak görenler, dünyada hangi şehir senin, hangi şehir benim olacak, diye birbirleriyle savaşmazlar.

Bakan Yerlikaya: Afetlere karşı küresel işbirliği artık bir tercih değil zarurettir

İçişleri Bakanı Ali Yerlikaya, afetlerin sadece yerel değil küresel bir mesele olduğunu söyleyerek "Bu nedenle afetlere karşı küresel düzeyde işbirliği yapmak artık bir tercih değil zarurettir". dedi. Yerlikaya, Azerbaycan'da düzenlenen Türk Devletleri Teşkilatı (TDT) Afet ve Acil Durum Yönetiminden sorumlu bakanların 2. toplantısına katıldı. TDT'nin menfaatlara değil kardeşlik hukukuna dayanan bir oluşum olduğunu belirten Yerlikaya, teşkilatın birlikte hareket ettiği vakit üye ülkelerin gücüne güç kattığını kaydetti. Yerlikaya, "Çünkü bizim birliğimiz gücümüzdür. Hayata geçirdiğimiz her zirve ve toplantı, Türk dünyasındaki kurumsal birlikteliğin güçlenmesi sürecinde birer kilometre taşıdır." dedi. Türkiye'nin 12 Kasım 2021'de İstanbul'da düzenlenen TDT Zirvesi'nde teşkilatın sivil koruma mekanizmasının kurulmasını önerdiğini hatırlatan Yerlikaya, "Geçen yıl Ankara'da gerçekleştirilen Afet ve Acil Durum Yönetiminden sorumlu Bakanlar 1. Toplantısı'nda doğal afetlerin etkilerini azaltmak ve iyileştirmeye katkıda bulunmak amacıyla ortak arama kurtarma ve iyileştirme çabaları yapmak için Afet Müdahale Birimi kurulması müzakereye açılmıştı. Burada amaç üye ve gözlemci devletlerde veya diğer devletlerde meydana gelebilecek afet ve acil durumlarda önleme ve hazırlık, barınma, insani yardım, tıbbi yardım, acil durum haberleşmesi, can ve mal kurtarma gibi ihtiyaçların desteklenmesi amacıyla işbirliği ve koordinasyon görevi görecektir bir mekanizma oluşturabilmektir." diye

konuştu. Yerlikaya, Kazakistan'ın Türkiye'de 3 Kasım 2023'te düzenlenecek TDT 10. Zirvesi'ne kadar TDT Sivil Koruma Mekanizmasının kurulmasına ilişkin anlaşmanın da hazır hale getirileceğini kaydetti.

Türkiye'de 6 Şubat 2023'te meydana gelen Kahramanmaraş merkezli depremleri hatırlatan Yerlikaya, sözlerini şöyle sürdürdü: "Uluslararası yardım çağrısı yaptık. 103 ülkeden yardım teklifi geldi. Bu ülkelerin 90'ı tarafından arama kurtarma personeli ve sahra hastaneleri başta olmak üzere yardımlar hızla ülkemize ulaştırıldı. Türk dünyası ilk yardımımıza koşanlar arasındaydı. İşte acılar paylaştıkça azalır anlayışın tam da karşılığı buydu. Türk Devletleri Teşkilatındaki siz kardeşlerimiz bizleri o zor günlerde yalnız bırakmadınız. Gönderdiğiniz 2 bin 841 arama kurtarma ve sağlık personeli, 55 arama kurtarma köpeği birçok vatandaşımızın yeniden hayata tutunmasını sağladı. Dar gününde yanında olanı asla unutmayan vefakar milletimiz, sizlerin dualarını da, yardımlarınızı da, döktüğünüz gözyaşlarını da asla unutmayacaktır."

İçişleri Bakanı Yerlikaya, afetlerin sadece yerel değil küresel bir mesele olduğunu vurgulayarak "Bu nedenle afetlere karşı küresel düzeyde işbirliği yapmak artık bir tercih değil zarurettir. Teşkilat olarak bu iş birliğimizi yapacağımıza inancım tamdır. Afetlerin önlenmesi ve afet sonrası müdahaleleri etkin bir şekilde sürdürmek için gerekli olan Afet Yönetim Sistemi hepimizin olmazsa olmazıdır." dedi. ●BAKU-AA

MIT, PKK/YPG'nin para trafiğini yöneten Zülfiye Binbir'i etkisiz hale getirdi

Milli İstihbarat Teşkilatı (MIT), terör örgütü PKK/YPG'nin para trafiğini yöneten ve Terör Arananlar Listesi'nde yeşil kategoride bulunan Zülfiye Binbir'i, Suriye'nin Rumeylan bölgesinde etkisiz hale getirdi. Güvenlik kaynaklarından edinilen bilgiye göre, Rojna kod adlı Binbir, 1993'te PKK'ya katıldı, Irak ve Suriye'de terörist faaliyetlerde bulundu, 2018'de sözde "Kobani asayiş komutanı" oldu. YPJ temsilciliği de yapan, PKK/YPG'nin eko-

nomi sorumluları arasında yer alarak, örgütün para trafiğini yöneten Binbir, geçmişte güvenlik güçlerine yönelik çok sayıda ey-

lemde yer alması ve faaliyetlerinden dolayı Terör Arananlar Listesi'nde yeşil kategoride yer alıyordu. Binbir, Muş Valiliğinde

2011'de staj yapan kaymakam adayı Kenan Erenoğlu ve askerlik hizmetini yapan Aykut Çelik'in kaçırılması eylemlerini organize etmesi ve Türkiye'deki diğer eylemleri nedeniyle MIT tarafından uzun süredir takip ediliyordu. Sahadan elde ettiği istihbarat ve verileri analiz ederek operasyon kararı alan MIT, saha ajanlarına verilen talimat neticesinde Binbir'i, Suriye'nin petrol sahası Rumeylan bölgesinde etkisiz hale getirdi. ●ANKARA-AA

Türkiye'nin doğal gaz jeopolitiğinde stratejik önemi

DR. KENAN ASLANLI

Dr. Kenan Aslanlı, Türkiye'nin Avrupa doğal gaz jeopolitiğindeki stratejik önemi, hangi boru hatlarıyla doğal gaz taşındığını ve gelecek projeksiyonlarını AA Analiz için kaleme aldı.

Türkiye, jeopolitik konumu gereğince doğusundaki, güneyindeki ve hatta kuzeyindeki doğal gaz üreticisi ülkelerle batısındaki doğal gaz tüketicisi ülkeler arasında stratejik öneme sahip transit güzergah fonksiyonu olan bir ülkedir. Türkiye; Kafkaslar ve Orta Asya, Orta Doğu, Doğu Akdeniz bölgeleri ve hatta son yıllarda Rusya'yla Avrupa arasındaki en uygun ve güvenli enerji geçiş güzergahıdır. Rusya, Azerbaycan, Türkmenistan, Kazakistan, Irak, İran ve İsrail gibi ülkelerin fosil yakıtları Türkiye üzerinden Avrupa ve dünya piyasalarına ya şu an çıkıyor ya da çıkması yönünde planlamalar ve görüşmeler yapılıyor.

Türkiye'nin artan stratejik önemi

Şubat 2022'de başlayan Rusya-Ukrayna savaşıyla Avrupa'nın genel güvenlik mimarisinin yanı sıra enerji güvenliği mimarisi ve tedarik hatları da büyük değişim ve dönüşüme uğradı. Bu değişim ve dönüşüm Türkiye'nin stratejik pozisyonunu Avrupa'nın topyekun enerji güvenliğinde, özellikle de gaz tedarikinde daha da pekiştirdi.

Savaşın başlamasından yaklaşık bir buçuk yıl sonra, yani 2023 yılının temmuz ayı itibarıyla ise Rusya Avrupa'ya sadece 2 hat ve giriş noktası üzerinden gaz ihracatı yapıyor. Bu noktalar, Rusya-Ukrayna sınırındaki Sudzha giriş noktası ve TürkAkım'ın Türkiye-Bulgaristan sınırındaki Istranca-2 giriş noktasıdır. 2020 yılının ocak ayında açılış töreni gerçekleştirilen ve

Türkiye sadece Avrupa ülkelerine gaz taşınması için transit bir ülke değildir. Aynı zamanda Avrupa içerisinde yeni enerji altyapısının kurulması için tetikleyici etken olmakla beraber Avrupa'da yeni enerji güvenliği mimarisinin stratejik bileşenidir.

Avrupa'ya doğal gaz iletmeye başlayan TürkAkım doğal gaz boru hattı, üç buçuk yıl sonra 2023 yılının temmuz ayında Rusya'nın Avrupa'ya ihrac ettiği yaklaşık 2,3 milyar metreküp gazın 1,3 milyar metreküpünü yani yaklaşık yüzde 57'sini tedarik etti. Sadece bu gerçeklik bile Türkiye'nin bölgesel doğal gaz jeopolitiğindeki artan stratejik önemini ortaya koyuyor.

Macaristan ve Sırbistan şu anda TürkAkım boru hattı aracılığıyla Türkiye üzerinden Avrupa'ya gönderilen gazın en önemli kullanıcılarıdır. TürkAkım ve diğer büyük enerji projeleri Macaristan, Sırbistan ve Bulgaristan üçgeninde enerji altyapısının ve gaz enterkonnektörlerinin inşası süresini hızlandırdı. Aynı zamanda, gaz ticareti yapmak için yeni ortak şirketlerin kurulması sürecine de destek veriliyor. Macaristan, Eylül 2021'de Gazprom'la yıllık 4,5 milyar metreküp gaz tedarikini ön gören 15 yıllık bir anlaşma imzaladı. Ancak, 2022 yılında Rusya'dan ek hacimlerde gaz ithal etti ve ek gaz ithalatının 2023 yılında da devam etmesi gündemde.

Yeni dönemde Rusya gazı TürkAkım boru hattıyla Romanya, Yunanistan, Kuzey Makedonya ve Bosna-Hersek'e ulaştırılabilecek. Türkiye'nin, transit ülke olması ve TürkAkım boru hattının stratejik enerji altyapısı sayesinde Rusya için artan önemiyle Rusya Devlet Başkanı Vladimir Putin 2022 yılının ekim ayında Avrupa'ya gaz tedariki için Türkiye'de yeni bir gaz merkezi (hub) kurulmasını önerdi. 2023 yılının temmuz ayında ise bu önerisine açıklık getirerek Rusya'nın Türkiye'de büyük miktarlarda gaz depolamaya çağını, Türkiye'nin Avrupa için önemli bir transit ülkesi olması sebebiyle elektronik doğal gaz ticaret platformunun düzenlenmesi için uy-

gun bir yer olduğunu belirtti.

Azerbaycan gazının Avrupa'ya doğrudan taşınması

2020 Ocak ayının ilk günlerinde TürkAkım boru hattıyla Avrupa'ya gaz ihracatına vesile olan Türkiye, aynı yılın aralık ayının son gününde ise Güney Gaz Koridoru kapsamında Türkiye-Yunanistan sınırında Trans Anadolu Doğal Gaz Boru Hattı'na (TANAP) bağlanan Trans Adriyatik Boru Hattı (TAP) aracılığıyla Azerbaycan gazının ilk kez direkt Avrupa piyasasına ulaşmasını sağladı.

TAP boru hattıyla 31 Aralık 2020 tarihinden 2023 yılı haziran ayının sonuna kadar "Şah Deniz" sahasından çıkarılan yaklaşık 25 milyar metreküp gaz Türkiye üzerinden Yunanistan, Bulgaristan ve İtalya'ya taşındı. Bulgaristan, Ekim 2022'de hizmete giren Yunanistan-Bulgaristan Enterkonnektörü (IGB) aracılığıyla Türkiye üzerinden yıllık 1-3 milyar metreküp hacminde Azerbaycan gazı ithalatına başladı.

Macaristan ise devlet şirketi MVM CEEnergy ve Azerbaycan Cumhuriyeti Devlet Petrol Şirketi (SOCAR) arasında imzalanan ve 2023 yılının dördüncü çeyreğinde 100 milyon metreküp gaz ithal etmeyi taahhüt altına alan sözleşme kapsamında gaz depolarına 50 milyon metreküp Azerbaycan gazı enjekte etmeye başladı. Macaristan, Güney Gaz Koridoru'yla ithal etmek istediği doğal gazın hacmini yıllık 1-2 milyar metreküpe kadar çıkarmak istiyor. Macaristan, Yunanistan, Bulgaristan ve İtalya'nın yanı sıra TAP boru hattıyla gaz almak isteyen ülkeler arasında Slovakya, Karadağ, Bosna Hersek, Kuzey Makedonya, Hırvatistan ve Sırbistan'da bulunuyor. 2023 yılında Güney Gaz Koridoru'yla 12 milyar metreküp, 2027 yılında ise 20 milyar metreküp Azerbaycan gazının Türkiye üzerinden Avrupa'ya arzı söz

konusudur. Büyüyen talep göz önünde bulundurularak 10 milyar metreküp kapasiteli TAP boru hattının kapasitesinin 20 milyar metreküpe çıkarılması planlandı. Buradan görüldüğü üzere, Türkiye sadece Avrupa ülkelerine gaz taşınması için transit bir ülke değildir. Türkiye aynı zamanda Avrupa içerisinde yeni enerji altyapısının kurulması için tetikleyici bir etken olmakla beraber Avrupa'da yeni enerji güvenliği mimarisinin stratejik bileşenidir.

Macaristan'ın önemli ortaklığı

Macaristan, hem TürkAkım hem de Güney Gaz Koridoru hatlarını irdeleyen en önemli ortaklardan biri olarak ortaya çıkıyor. Hem Gazprom'la hem de SOCAR'la gaz alım anlaşmaları yapan Macaristan devlet şirketi MVM CEEnergy, Ağustos 2023'de Cumhurbaşkanı Recep Tayyip Erdoğan'ın gerçekleştirdiği Macaristan ziyareti kapsamında BO-TAŞ'la 2024 yılında 275 milyon metreküp gaz satın almayı ön gören anlaşma imzaladı. İlk kez sınır komşusu olmayan bir ülkeye gaz ihracatı sağlayacak bu anlaşma, Türkiye açısından 2023 yılının ocak ayında Bulgaristan'la imzalanan ve yılda yaklaşık 1,5 milyar metreküpe kadar gaz transferini ön gören 13 yıllık anlaşmanın devamı niteliğindedir.

Türkiye, halihazırda TürkAkım boru hattı aracılığıyla Macaristan'a gönderilen Rusya gazı için bir transit ülke konumundadır. Gelecekte daha büyük hacimlerde Azerbaycan ve potansiyel olarak Türkmenistan'dan spot ve uzun dönemli sözleşmelerle yapılacak gaz ithalatının Macaristan'a ulaştırılmasına da bu anlaşmayla katkı sağlayabilir. Macaristan ise Rusya, Türkiye, Azerbaycan ve Türkmenistan'la olumlu seyreden siyasi ilişkilerinden faydalanarak ilk aşamada kendi gaz talebini karşılamak daha sonra ise Avusturya dahil merkezi Avrupa bölgesinin gaz

tedariki sisteminin önemli bir parçası haline gelmek istiyor. Macaristan, 2013 yılının yaz aylarında TAP projesinin ön plana çıkmasıyla gündemden düşen ve Türkmenistan gazının Avrupa'ya ihracatı nihai beklentisiyle şekillenen "Nabucco" doğal gaz boru hattı projesinde de en kritik Avrupa ülkelerinden birisiydi.

Gaz ihracatının 2022 yılında yüzde 80'ini Çin'e tedarik eden Türkmenistan'ın Avrupa'ya gaz ihracatıyla ilgili belirsizlik ise 10 yıl öncesine göre yumuşasa da tamamen ortadan kalkmış değildir. Türkiye, Türkmen gazıyla ilgili bu önemli trendleri ve gelişmeleri yakından takip etmelidir. Halihazırda Rusya ve Türkmenistan'ın Çin gaz piyasasını boru hattıyla ihracat bağlamında domine etme uğruna stratejik bir rekabet içinde olduğu; Rusya'nın Kazakistan ve Özbekistan "gaz ittifakı" kurmak istediğini ve bu ülkeler üzerinden Çin'e Orta Asya-Merkez Boru Hattı vasıtasıyla gaz ihracatı yapmayı planladığını gözlemliyoruz. Bunlar ve Çin şirketlerinin Orta Asya bölgesinde gaz alanında altyapı yatırımları; Trans-Hazar Gaz Boru Hattı Projesi'nin finansmanı ile ilgili devam eden belirsizlikler ve bu bağlamda Türkmenistan-Azerbaycan ilişkileri; takas (swap) anlaşması ile başlangıç mekanizması kurulan Türkmenistan-İran-Azerbaycan doğal gaz koridoruyla tedarik edilmeye başlanan gaz hacminin değişimi gibi gelişmeler Türkiye'nin de dikkate alması gereken gelişmelerdir. Rusya tarafından Çin'in doğal gaz piyasasına baskılanan Türkmenistan, kendi gazını Avrupa piyasasına ihraç etmek için yeni dönemde Türkiye'yle daha fazla işbirliği yapmak isteyebilir.

[Dr. Öğretim Üyesi Kenan Aslanlı, Ankara Yıldırım Beyazıt Üniversitesi (AYBÜ), Uluslararası İlişkiler Bölümü Öğretim Üyesi; İran Araştırmaları Merkezi (İRAM) enerji ve politik ekonomi konularında uzmandır.]

İran petrolü taşıyan Yunan şirketi, ABD'ye 2,4 milyon dolar ceza ödeyecek

ABD'nin yaptırımlar gerekçesiyle nisanda el koyduğu İran'a ait petrolü taşıyan Yunanistanlı bir şirket, "İran petrolünü taşıdığını itiraf ederek" yaklaşık 2,4 milyon dolar ceza ödemeyi kabul etti. Washington DC mahkemesi belgelerine göre, İran petrolünü taşıdığı gerekçesiyle Yunanistanlı "Empire Navigation" a yönelik açılan davada, taraflar anlaşmaya vardı. Şirket, anlaşmada, ABD'nin tek taraflı yaptırımları nedeniyle el koyduğu İran'a ait yaklaşık 1 milyon varil petrol taşıyan Marshall Adaları bandıralı "Suez Rajan" tankerinde, İran petrolü taşıdığını kabul etti. Şirket, sa-

yunmasında vardığı anlaşma sonucunu yaklaşık 2,4 milyon dolar ceza ödemeyi kabul etti. Söz konusu kararlar yargıçlar, ABD'nin Suez Rajan'da taşınan yaklaşık 1 milyon varil petrole el konulduğunu ilk kez açıkça kabul etmiş oldu. Dava dosyasının, İran'ın "misilleme tehdidi" nedeniyle yaklaşık 5 aydır gizli tutulduğu belirtildi.

İran ile ABD arasındaki tanker krizleri

ABD, uyguladığı tek taraflı yaptırımlar nedeniyle zaman zaman ham petrol taşıyan İran'a ait tankerele el koyuyor ve bu gemiler-

deki petrolü de açık artırmayla satmaya çalışıyor. İran da buna karşılık Basra Körfezi çevresindeki petrol tankerlerine "denizcilik kurallarına uymadığı" gerekçesiyle

müdahale ediyor. "Suez Rajan" tankeri, nisan sonlarında Afrika'nın güneyindeki sularda ABD donanması tarafından el konularak Texas kıyılarına çekilmişti.

İran da 27 Nisan'da Marshall Adaları bandıralı Amerikan enerji şirketi Chevron tarafından işletilen "Advantage Sweet" adlı petrol tankerine ve 3 Mayıs'ta da "Niovi" adlı Panama bandıralı petrol tankerine el koymuştu. Wall Street Journal gazetesi, Amerikalı petrol şirketlerinin İran'ın misillemesinden endişelendikleri için nisanda el konularak Texas'a çekilen "Suez Rajan" tankerindeki petrolü boşaltmaya yanaşmadığını yazmıştı. İranlı yetkililer, tankerdeki petrolün boşaltılmasına yardım edecek şirketleri olaydan sorumlu tutacağını açıklamıştı. ●ANKARA-AA

Beyaz Saray, Kuzey Kore'yi "Rusya'ya silah sağlamanın sonuçları olacağı" konusunda uyardı

Beyaz Saray Ulusal Güvenlik Konseyi Stratejik İletişim Koordinatörü John Kirby, Kuzey Kore'nin Ukrayna'daki savaşta kullanması için Rusya'ya silah sağlamanın "sonuçları" olacağını ve yalnızca ABD değil diğer ülkelerin de tepkileriyle karşılaşacağını söyledi. Kirby, başkent Washington'daki Yabancı Basın Merkezi'nde, Kuzey Kore ile Rusya arasındaki silah görüşmeleri idialanna ilişkin gazetecilerin sorularını yanıtladı. Kuzey Kore'nin Rusya'ya ciddi miktarda silah sağlayıp sağlamadığına ilişkin "toptan satış yapıldığına dair bilgileri olmadığını" belirten Kirby, Pyongyang'ın "Rus ordusuna büyük çaplı mühimmat sağladığını" görmedi. Wagner'e bazı roketler ve topçu mühimmatı sağladığını biliyoruz. Bu da aylar önceydi." ifadesini kullandı. John Kirby, Moskova ile Pyongyang'ın herhangi bir yasa dışı silah anlaşmasına varması durumunda bunu gündeme getirmekten çekilmeyeceğini dile getirdi. ABD'nin konuyla ilgili Kuzey Kore'yle doğrudan iletişim kurmadığını aktaran Kirby, ABD'nin, mütefakilleriyle bu konuda aktif diyalog içinde olmadığını çünkü "Pyongyang ve Moskova arasında silahlarla ilgili herhangi bir anlaşma yapılmadığını" belirtti. Kirby, Kuzey Kore'nin Rusya'ya silah sağlamanın "sonuçları" olacağını ve ABD ile diğer ülkelerin tepkileriyle karşılaşacağını vurguladı. Beyaz Saray, martta Rusya'nın Kuzey Kore ile silah karşılığı gıda anlaşması yapmak istediğini gösteren istihbarat topladığını öne sürmüştü. ABD Dışişleri Bakanı Antony Blinken, 29 Temmuz'daki açıklamasında, Rusya Savunma Bakanı Sergey Şoygu'nun Kuzey Kore'ye silah almak için gitmiş olabileceğini açıklamıştı. ABD Ulusal Güvenlik Danışmanı Jake Sullivan da dün, Kuzey Kore'nin Rusya'ya silah sağlama durumunda "bedelini ödeyeceği" konusunda uyarılmıştı. The New York Times'in ABD'li yetkililere dayandırdığı haberde, Kuzey Kore lideri Kim Jong-un'un bu ay Rusya'yı ziyaret edeceği ve Rusya Devlet Başkanı Vladimir Putin ile "Ukrayna'daki savaşta Moskova için daha fazla silah sağlamak ve farklı alanlarda askeri işbirliği olasılıklarını ele almak üzere" bir araya geleceği öne sürülmüştü. ●ANKARA-AA

UNRWA: Filistinli mültecilerin temel ihtiyaçları için acilen 190 milyon dolara ihtiyaç var

Birleşmiş Milletler (BM) Filistinli Mültecilere Yardım Ajansı (UNRWA) Genel Komiseri Philippe Lazzarini, Filistinli mültecilerin temel ihtiyaçlarının karşılanması için acilen 190 milyon dolara ihtiyaç olduğunu söyledi. Arap Birliği'nin 160. Dışişleri Bakanları Olağan Toplantısı, Mısır'ın başkenti Kahire'de Arap Birliği Genel Merkezi'nde başladı. UNRWA Genel Komiseri Lazzarini de toplantının açılışında konuştu. UNRWA'dan yayımlanan yazılı açıklamaya göre Lazzarini, Filistinli mültecilerin temel ihtiyaçlarının bu yıl sonuna kadar sürdürülebilmesi amacıyla acilen 190 milyon dolarlık bir kaynağa ihtiyaç duyulduğunu belirtti. Gazze nüfusunun yarısından fazlasına sağlanan gıda tedarihinin devam edebilmesi için de

75 milyon dolara daha ihtiyaç olduğunu kaydeden Lazzarini, şunları aktardı: "Suriye'deki iç savaştan ve 1967'de Gazze'den kaçarak Ürdün'e gelen 180 bini aşkın Filistinli mülteci, her geçen gün büyüyen yoksullukla mücadele ediyor. Ancak ne yazık ki UNRWA, daha fazla bu yardımlarını aynı tempoda sürdürmeyebilir."

UNRWA'nın kuruluşu ve faaliyetleri

Lazzarini, UNRWA'nın mali durumunun her geçen yıl daha kötüye gittiğini ve mültecilerin ihtiyaçlarının arttığına dikkati çekerek, kaynaklar ve talep edilen hizmetler arasındaki uçurumun, iç önlemlerle kontrol altına alınamayacak kadar derinleştiğini vurguladı. UNRWA,

topraklarından göç etmek zorunda kalan Filistinlilere geçici yardım sunmak amacıyla BM Genel Kurulu'nun 302 sayılı kararıyla 8 Aralık 1949'da kuruldu. Avusturya'nın başkenti Viyana ve Ürdün'ün başkenti Amman'da olmak üzere iki ana merkezi ve yardım yaptığı böl-

gelerde şubeleri bulunan kurumun, Filistin meselesine adil bir çözüm bulunana kadar her 3 yılda bir görev süresi yenileniyor. UNRWA'nın son yıllarda yaşadığı mali kriz sebebiyle Filistinli mültecilere hizmetlerinde düşüş görülürken, haziran ayında açıklama yapan UNRWA,

eylül ayından itibaren hizmetlerinin aksayabileceği uyarısında bulunmuştu. İşgal altındaki Batı Şeria, Gazze Şeridi, Ürdün, Lübnan ve Suriye'de Filistinli mültecilere sağlık, eğitim ve sosyal yardım hizmetleri sunan UNRWA'ya ait 1300 tesis bulunuyor. ●KAHİRE-AA

Stoltenberg: TBMM açıldığında İsveç'in üyeliliğinin en kısa sürede onaylanmasını bekliyorum

Stoltenberg, Avrupa Parlamentosu Dış İlişkiler Komitesinin toplantısına katılarak milletvekillerine konuşma yaptı ve soruları yanıtladı. İsveç'in NATO üyeliği başvurusuna değinen Stoltenberg, bunun arka planına bakmak gerektiğini belirtti. Stoltenberg, şunları ifade etti: "Rusya Devlet Başkanı (Vladimir) Putin, 2021 sonbaharında NATO'nun imzalaması ve daha fazla NATO genişlemesi olmayacağını taahhüt etmemiz için bir taslak anlaşma gönderdi. Bu Ukrayna'yı işgal etmemesi için bir ön şarttı. Biz tabii ki bunu imzalamadık. Tam tersi oldu. Bizden NATO'nun asla genişlememesini istedi, 1997'den beri NATO'ya girmiş tüm üyelere de ki bu Orta ve Doğu Avrupa ile ne redetseye NATO'nun yarısı ediyor, altyapılarımızı çekmemizi istedi, A veya B sınıfı gibi üyelikler oluşturmamızı istedi ama bunları reddettik.

NATO Genel Sekreteri Jens Stoltenberg, İsveç'in üyelik başvurusu hakkında "TBMM bu sonbaharda yeniden açıldığında İsveç'in üyeliliğinin en kısa sürede onaylanmasını bekliyorum." dedi.

Sonuçta sınırlarında daha fazla NATO olmasını engellemek için savaşa girdi ama tersini elde etti. İttifakın doğusunda daha fazla NATO varlığı bulunuyor. Finlandiya, İttifaka üye oldu. İsveç de yakında tam üye olacak." Stoltenberg, temmuzda Litvanya'nın başkenti Vilnius'ta yapılan NATO Zirvesi'nde İsveç'in terörle mücadelede daha fazlasını nasıl

yapacağına ilişkin anlaşmaya vardıklarını hatırlatarak şöyle devam etti: "TBMM'nin bu sonbaharda yeniden açıldığında İsveç'in üyeliliğinin en kısa sürede onaylanmasını bekliyorum. Bu daha önce defalarca ifade edildi. Böylece Finlandiya'dan sonra İsveç ile 32 üyemiz olacak. Bu kuzey ülkeleri için, İsveç ve Finlandiya için ayrıca NATO için iyi. Bu, aynı zamanda Başkan

Putin'in NATO'nun büyümesini engellemek için bir Avrupa ülkesini işgal ettiğinde tersini elde ettiğinin göstermektedir."

Stoltenberg, Ukrayna'ya desteğin önemine işaret ederek "Sadece iyi günlerinde değil, kötü günlerinde de yanlarında olmalıyız. Kazandıklarında da kaybetmelerde desteklemeye devam edeceğiz. Çünkü Ukrayna'yı desteklemek kendi ülkelerimiz için barışın sürmesini sağlamak bakımından ve otoriter rejimlerin istediklerini güç kullanarak elde edemeyeceklerini göstermek açısından bir seçenek değil gerekliliktir." diye konuştu.

Bir AP milletvekilinin, Karadeniz Tahıl Girişimi'yle ilgili sorusunu cevaplayan Stoltenberg, Rusya'nın anlaşmadan çekilmesini kınadıklarını ifade etti. "Türkiye'nin anlaşmanın yeniden hayata ge-

çirilmesine yönelik çabalarını memnuniyetle karşılıyor." diyen Stoltenberg, Ukrayna tahılının dünyaya gönderilmesinin en iyi yolunun savaşın bitirilmesi olduğunu, tahıl anlaşmasının savaşın sonuçlarını azaltmaya yönelik olduğunu dile getirdi.

Romanya'daki İHA olayı kasti bir Rus saldırısı değil

Stoltenberg, Romanya'da Rusya'nın Ukrayna'ya saldırarak için kullandığı insansız hava aracına (İHA) ait olduğundan şüphelenilen parçaların bulunmasıyla ilgili soruya karşılık verdi. Romanya ile yakın temasta olduklarını, bunun ortaya çıkabilecek kazalara ve olaylara örnek teşkil ettiğini belirten Stoltenberg, "Rusya tarafından kasti olarak düzenlenen saldırı olduğuna dair bir bilginiz yok. Soruşturmanın sonuçlarını bekliyoruz." dedi. ●BRÜKSEL-AA

FOTOĞRAF: AA

Fransa'daki okulların gerçek sorunları abaya yasağıyla gölgede kaldı

Fransa'da okulların gerçek sorunları, abaya (uzun elbise) yasağıyla gündemin gerisine düştü. Ülkedeki yeni eğitim öğretim yılı başlangıcına abaya ve erkek entarisi (kamis) yasağı damga vururken, hükümet Orta Doğu'dan gelen bu kıyafetleri "dini bir kıyafet" olarak görüyor. Fransa genelindeki 12 milyon öğrenciden 298'i yeni eğitim öğretim yılının başladığı 4 Eylül'de okula abaya giyerek gelirken, bu öğrencilerden 67'si bu elbiseyi çıkarmayı reddetti. Daha önce de birçok kez gündem olan "abaya meselesi", Fransa Eğitim Bakanı Gabriel Attal'ın okullarda bu kıyafetin yasaklanacağını duyurduğu 27 Ağustos'tan bu yana ulusal basının manşetlerinde yer buluyor Öğretmen sendikaları, hükümetin, bu konuyu ön plana çıkararak, okullardaki personel eksikliği, öğretmen maaşlarının yetersizliği, okulda akran

zorbalığı gibi sorunları gizlemeye çalıştığını savunuyor. Liberation gazetesinin haberine göre, Eğitim Bakanlığı 2 Eylül'de Fransız basın organlarına mesaj gönderdi. Mesajda, arzu eden basın kuruluşlarının eğitim öğretim yılının ilk gününde abaya ile ilgili sorun yaşayan 8 okulda çekim yapılabileceği belirtildi. Haberde, bu mesajla Eğitim Bakanlığının okulların açıldığı günü "birkaç kız öğrencinin giydiği abaya" meselesi üzerinden görülmesine teşvik ettiği değerlendirilmesine yer verilirken, başka zaman olsa okullarda çekim izni için birkaç gün beklemek gerektiğine işaret edildi. Öğretmen sendikası Snes-FSU Genel Sekreteri Sophie Venetita, 28 Ağustos'ta konuk olduğu France Inter radyosunda, eğitim-öğretim yılı başlangıcının ana meselesinin abaya olmadığını belirtti. ●PARİS-AA

Şuriye ordusu ve destekçilerinin İdlib'e saldırılarında bir haftada 6 binden fazla sivil yerinden oldu

Suriye ordusu ve İran destekli terörist gruplar ile Rusya, İdlib ve çevresindeki bölgelere son bir haftada 1400'den fazla saldırı düzenledi, 6 binden fazla sivil evlerini terk etmek zorunda kaldı. İdlib'deki Uçak Gözlemevi'nden edinilen bilgiye göre, Suriye ordusu ile İran destekli terörist gruplar, son bir haftada İdlib'in güneyindeki köyleri karadan karaya atış yapılan silahlarla en az 1360 kez hedef aldı. Rusya'ya ait savaş uçakları da aynı dönemde bu bölgelere 46 kez hava saldırısı düzenledi. İdlib'in güneyindeki Fattira, Keferavid, Kensafrı, Beynin, Bara ve Belyun köyleri ile Halep'in batı kırsalındaki Kefertal ve Sahara köyleri yoğun hedef alınan yerleşimlerin başında geliyor. Bölgede veri çalışmaları yürüten Suriye Acil Müdahale Koordinatörlüğü Müdürü Muhammed Hallac, AA

muhabirine, saldırılarda 5 sivilin yaşamını yitirdiğini, 10 sivilin yaralandığını söyledi. Hallac, bir haftada 6 bin 382 sivilin evlerini terk ettiğini belirterek "Saldırılarda sağlık merkezleri ve okullar da dahil toplam 22 sivil hizmet merkezi hedef alındı." dedi. Saldırıların nedeniyle Kensafrı, Belyun, Bara ve Keferavid köylerinden İdlib'in güney bölgelerine göçler başladı. Türkiye, Rusya ve İran, 2017'deki Astana toplantısında Suriye yönetiminin kontrolünde olmayan alanda 4 "gerginliği azaltma bölgesi" oluşturma kararı aldı. Şam yönetimi, İran destekli teröristler ve Rusya, saldırılara devam ederek 4 bölgeden 3'ünü ele geçirip İdlib'e yöneldi. Türkiye, Eylül 2018'de Rusya ile ateşkesi güçlendirmek için ek mutabakata varsa da saldırılar, Mayıs 2019'da tekrar şiddetlendi. ●İDLİB-AA

FOTOĞRAF: AA

FOTOĞRAF: AA

İsrail, Batı Şeria'da 3 yerleşim yerini yasallaştırıyor

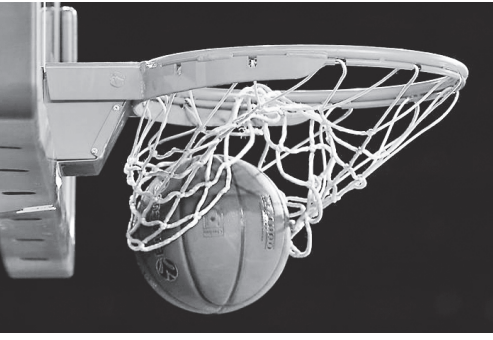
İsrail makamları, işgal altındaki Filistin topraklarında 3 yeni Yahudi yerleşim yerinin yasallaştırılması için karar aldı. İsrail Maliye Bakanı Bezalel Smotrich, X sosyal medya platformundan yaptığı açıklamada, Batı Şeria ve Ürdün Vadisi'nde bulunan Beit Hogla, Avigail ve Asael Yahudi yerleşimlerinin yasallaştırılacağını duyurdu. Smotrich, şu ifadeleri kullandı: "Yerleşim yerlerinde büyük şeyler oluyor, bunlar, İsrail devletinin yararına Batı Şeria'da yerleşimlerin geliştirilmesini önemseyen ırkçı, Siyonist ve sağcı ulusal hükümeti cesaretlendiriyor. Halka, siyasetin de-

ğiştirileceği şeklinde söz verdik. Ağır ilerliyoruz. Tüm yerleşim hareketini ve orada ikamet edenleri tebrik ederiz" Öte yandan bölgedeki yerleşimcilerin televizyon kanalı 7'de geçen haberde, İsrail ordusu Merkez Komutanlığı Komutanı'nın yerleşim bölgelerinin düzenlenmesi çalışmalarına başlanması kararına imza attığı aktarıldı. Batı Şeria ve Doğu Kudüs'teki yaklaşık 300 yasa dışı ve kaçak yerleşim biriminde yaklaşık 700 bin Yahudi yerleşimci yaşıyor. Uluslararası hukuka göre Batı Şeria ve Doğu Kudüs'teki Yahudi yerleşim birimleri yasa dışı kabul ediliyor. ●KUDÜS-AA

Dünya Şampiyonası'nda yer alacak kadın ve serbest milli güreşçiler belli oldu

Sırbistan'ın başkenti Belgrad'da 16-24 Eylül tarihlerinde düzenlenecek 2023 Dünya Güreş Şampiyonası'nda Türkiye'yi kadınlarda ve serbest stilde temsil edecek milli sporcular belli oldu. Daha önce grekoromen stilde mücadele edecek isimleri duyuran Türkiye Güreş Federasyonu, kadın ve serbest milli sporcuları da sosyal medya hesaplarından açıkladı. Federasyondan yapılan açıklamaya göre şampiyonada mücadele edecek sporcular şöyle: Kadınlara: 50 kilo Evin Demirhan Yavuz, 53 kilo Tuba Demir, 55 kilo Melda Dernekçi, 57 kilo Elvira Kamaloğlu, 59 kilo Mehlika Öztürk, 62 Selvi İlyasoğlu, 65 kilo Kadriye Aksoy, 68 kilo Buse Çavuşoğlu Tosun, 72 kilo Nesrin Baş ve 76 kilo Mehtap Gültekin Serbest: 57 kilo Süleyman Atlı, 61 kilo Emrah Ormanoğlu, 65 kilo Cavit Acar, 70 kilo Servet Coşkun, 74 kilo Soner Demirtaş, 79 kilo Ramazan Sarı, 86 kilo Osman Göçen, 92 kilo Feyzullah Aktürk, 97 kilo İbrahim Çiftçi ve 125 kilo Taha Akgül. ●ANKARA-AA

2023 FIBA Dünya Kupası'nda finalin adı belli oluyor

Basketbol 2023 FIBA Dünya Kupası'ndaki yarı final karşılaşmaları yarın yapılacak. Filipinler, Japonya ve Endonezya'nın ortaklaşa düzenlediği turnuvanın yarı finalleri, Filipinler'in Pasay kentindeki Mall of Asia Arena'da oynanacak. Organizasyondaki en iyi derecesi 2014'teki 2'nciliği olan Sırbistan ile tarihinde ilk kez yarı finale çıkan Kanada, yarın TSİ 11.45'te karşılaşacak. Nikola Jokic'in yokluğunda Bogdan Bogdanovic ve Nikola Milutinovic'un skor yükünü çektiği Sırbistan, 25 sayı, 7,2 ribaunt, 5 asist ortalamalarıyla turnuvanın yıldızları arasındaki Shai Gilgeous-Alexander'ın liderliğindeki Kanada'yı durdurmaya çalışacak. 5 şampiyonluk, 3 ikincilik ve 4 üçüncülükle turnuva tarihinin en başarılı takımı ABD ile bronz madalya elde ettiği 2002'den sonra en iyi turnuvasını geçiren Almanya arasındaki mücadele ise TSİ 15.40'ta başlayacak. Kadrosunda Anthony Edwards, Tyrese Haliburton, Jalen Brunson gibi NBA'nin önemli isimlerini barındıran ABD, Dennis Schroder ile Wagner kardeşlerin (Franz ve Moritz) süriklediği Almanya'yı geçip adını 9. kez finale yazdırmak istiyor. ●ANKARA-AA

A Milli Futbol Takımı liderliğini sürdürmek için Ermenistan karşısında

A Milli Futbol Takımı, UEFA 2024 Avrupa Şampiyonası (EURO 2024) Elemeleri D Grubu beşinci maçında bugün Eskişehir'de Ermenistan ile karşı karşıya gelecek.

Eskişehir Yeni Stadyumu'nda yapılacak maç 21.45'te başlayacak. Müsabaka TRT 1'den naklen yayınlanacak. Karşılaşmayı İtalya Futbol Federasyonundan hakem Daniele Orsato yönetecek. Mücadelenin yardımcı hakemliklerini Ciro Carbone ve Alessandro Giallatini, dördüncü hakemliğini ise Antonio Rapuano üstlenecek. Grubun diğer maçında ise aynı gün Hırvatistan ile Letonya karşılaşacak. Mücadele TSİ 21.45'te başlayacak. D Grubu'nun bir diğer takımı Galler ise beşinci maç gününü bay geçecek. A Milli Futbol Takımı'nda sakatlığı nedeniyle kadrodan çıkarılan Umur Nayir'in yerine Halil Dervişoğlu kadroya dahil edildi.

Milli Takım 9 puanla lider

Ay-yıldızlı ekip Ermenistan karşılaşması öncesinde 9 puanla lider durumda bulunuyor. Bir maç eksik Ermenistan 6 puanla ikinci sırada yer alıyor. Grupta iki maç eksik olan Hırvatistan ile 4 karşılaşmayı geride bırakan Galler ise 4'er puana sahip. Son sıradaki Letonya'nın ise puanı bulunmuyor. EURO 2024'e katılacak 20 takımın belli olacağı grup aşaması, 16-21 Kasım 2023'te oynanacak karşılaşmalarla sona erecek. 10 grupta ilk 2 sırayı alan takımlar EURO 2024'e katılma hak-

kını elde edecek.

4. randevu

A Milli Futbol Takımı, Ermenistan ile tarihinde 4. kez karşı karşıya gelecek. Ay-yıldızlı ekip Ermenistan ile oynadığı tamamı resmi olan 3 karşılaşmayı da kazanmayı başardı. Milli Takım, rakibiyle oynadığı 3 karşılaşmada 6 gol atarken, kalesinde ise 1 gole izin verdi.

İlk iki karşılaşma 2-0

Türkiye ile Ermenistan 2010 Dünya Kupası Avrupa Elemeleri'nde aynı grupta yer aldı. 6 Eylül 2008'de Ermenistan'ın Hrazdan şehrinde oynanan maç ay-yıldızlı ekip Tuncay Şanlı ve Semih Şentürk'ün gollarıyla 2-0 galip tamamlandı. Milli takım 14 Ekim 2009'da Bursa Atatürk Stadı'nda oynanan mücadeleyi

de Halil Altıntop ve Servet Çetin ile bulduğu gollerle 2-0 kazanmayı bildi.

Son maç 2-1

A Milli Futbol Takımı, Ermenistan ile oynadığı son maç 2-1 kazandı. UEFA 2024 Avrupa Şampiyonası (EURO 2024) Elemeleri D Grubu ilk maçında rakibiyle Erivan'da karşı karşıya gelen Türkiye, 1-0 geriye düştüğü karşılaşmayı galip tamamlamayı başardı. Ay-yıldızlı ekibe galibiyeti getiren goller Orkun Kökçü ve Kerem Aktürkoğlu'ndan geldi. UEFA 2024 Avrupa Şampiyonası (EURO 2024) Elemeleri D Grubu beşinci maçında yarın Eskişehir'de Ermenistan ile karşı karşıya gelecek A Milli Futbol Takımı, tarihindeki 617. müsabakaya çıkacak. Ay-yıldızlılar, 100 yıllık tarihinde 337'si resmi,

279'u özel toplam 616 maç oynayıp, biri hükmen olmak üzere 239 galibiyet, 145 beraberlik ve 232 yenilgi yaşadı. Milli takım, 263'ü deplasmanda, 270'i evinde, 83'ü de tarafsız sahada çıktığı maçlarda, 3'ü hükmen galibiyetten olmak üzere toplam 839 gol attı, kalesinde 880 gol gördü. Bugüne kadar 91 farklı ülke milli takımıyla mücadele eden milliler, 616 karşılaşmanın 533'ünü Avrupa, 33'ünü Asya, 24'ünü Afrika, 23'ünü Amerika, 3'ünü de Okyanusya temsilcileriyle yaptı.

Hükmen galibiyet ve Kosova maçı

Milliler, 616 maçta tek hükmen galibiyeti Yunanistan karşısında aldı. Türkiye ile Yunanistan arasında 17 Kasım 2015'te Başakşehir Fatih Terim Stadı'nda yapılan özel müsa-

baka 0-0 sona erdi. Bu müsabakadan 6 ay sonra FIFA, Yunanistan'ın kural dışı futbolcu oynattığı gerekçesiyle karşılaşmayı Türkiye lehine 3-0 tescil etti. Öte yandan, Türkiye'nin 21 Mayıs 2014'te deplasmanda Kosova ile yaptığı ve 6-1 kazandığı özel maç, söz konusu tarihte Kosova'nın UEFA ile FIFA üyesi olmaması nedeniyle değerlendirmeye alınmadı.

Stefan Kuntz ile 19. maç

Türkiye, Alman teknik adam Stefan Kuntz yönetiminde 19. maçını Ermenistan karşısında oynayacak. Milli takım, Kuntz yönetiminde çıktığı 18 maçta 12 galibiyet, 2 beraberlik ve 4 mağlubiyet yaşarken, rakip fileleri 43 kez havalandırıp, kalesinde 21 gol gördü. ●İSTANBUL-AA

FOTOGRAF: AA

Tuncay Şanlı, Sakaryaspor'la şampiyonluğu hedefliyor

Sakaryaspor'un 10 yılın ardından 1. Lig'e çıkmasında pay sahibi olan "şampiyon" unvanlı Tuncay Şanlı, yeşil-siyahlı ekibi Süper Lig'e taşımak istiyor. 41 yaşındaki çalıştırıcı, teknik direktörlük kariyerine profesyonel futbol hayatına başladığı Sakaryaspor ile adım attı. Şanlı, ilk teknik direktörlük deneyimini yaşadığı 2016-2017 sezonunda 3. Lig 3. Grupa'ta mücadele eden Sakaryaspor'un başında sahaya çıktığı 13 maçta 6 galibiyet ve 4 beraberlik sonucu 22 puan topladı. Şanlı ile ligin 21. haftasında yollar ayrıldı. 2021-2022 sezonunda 2. Lig Kırmızı Grup'ta şampiyonluk mücadelesi veren Sakaryaspor'un başına ligin bitimine 6 hafta kala tekrar getirilen Şanlı, takımıyla 6 maçta 4 galibiyet, 1 beraberlik ve 1 mağlubiyet yaşadı. Şanlı, bitime 2 hafta kala şampiyonluğunu ilan eden ve 10 sezonun ardından 1. Lig'e çıkan takımın "şampiyon hoca"ı unvanını aldı. Kulüp, Şanlı ile ligin sona erme-

sinin ardından karşılıklı anlaşarak yollarını ayırmıştı. Bu sezon tekrar Sakaryaspor'un emanet edildiği Tuncay Şanlı, bir takımı 3 farklı profesyonel ligde çalıştıran teknik adam olarak kayıtlara geçti, ayrıca teknik direktörlük kariyeri boyunca formasını da terlettiği Sakaryaspor'dan başka bir takımı çalıştırmadı. Şanlı, lige istediği gibi başlayamayan ve 4 haftada 1 galibiyet, 2 beraberlik ve 1 mağlubiyet sonucunda topladığı 5 puanla 10. sırada bulunan yeşil-siyahlı ekibi, Süper Lig'e çıkarma mücadelesi verecek.

Teknik direktör Tuncay Şanlı, söz konusu Sakaryaspor olunca ellerinden ne geliyorsa göreve her zaman hazır olduklarını söyledi. Kulüp başkanı Cumhur Genç ile "ağabey-kardeş" gibi olduklarını belirten Şanlı, "Kendisi aradı, gelmemi istedi. Ben de geldim. Sakaryaspor olunca her zaman göreve hazır oluyoruz." diye konuştu. Şanlı, Sakaryaspor'da hedefin her zaman bir üst lig

olduğunu dile getirerek, "Hedefler her zaman olacaktır, olmalıdır çünkü böyle bir camıyız. Taraftarıyla halkıyla futbol şehriyiz. O yüzden hedef Süper Lig. Bunun için elimizden gelen ne geliyorsa bütün mücadelemizi göstereceğiz." ifadelerini kullandı. Oyuncu grubunun her zaman kazanmak istediğini, kaybettiğinde ve istediklerini yapmadığında morallerinin bozulabileceğini, futbolcuların öz güvenini geri kazanmaları için çalışacaklarını aktaran Şanlı, şunları kaydetti: "Oyuncu grubu kazanmak ister, kazanamadığında öz güvenini yitirir ama çok tecrübeli, kaliteli ayaklara sahibiz. Onlar bunun üstesinden gelecekler. Geride kalan maçlardan sadece ders çıkartabilirsiniz. Bugün yeni bir gün, yeni bir sayfa o yüzden her geçen gün üzerine koyarak takım oyunu üzerinde durarak beraber oynamayı, hücum etmeyi, defans yapmayı bunların üzerinde çalışıp daha iyi noktaya geleceğimizi düşünüyoruz." ●SAKARYA-AA

Ersun Yanal'dan Stefan Kuntz'a destek

A Milli Futbol Takımı'nın eski teknik direktörlerinden Ersun Yanal, Milli Takım Teknik Direktörü Stefan Kuntz hakkında yapılan eleştirilerin zamansız olduğunu söyledi. Anadolu Ajansı'na ziyaret eden ve gündemdeki konular hakkında açıklamalarda bulunan Ersun Yanal, milli takımın Stefan Kuntz yönetiminde grup lideri olduğunu ve önemli bir süreçten geçerken Kuntz'un geleceğiyle ilgili tartışmaların yersiz olduğunu belirtti. "Burada bir teknik adamın tartışılması kadar saçma bir şey yok. Biz yoldayken at değiştirmeyi moda haline getirdik, çok sevilir. En büyük yanlış bu tür tartışmaları gündeme getirip kamamızı başka şeylerle meşgul etmek." sözlerini kullanan Yanal şöyle konuştu: "Böyle yönetilmez. Bunun bir zamanı, süreci var. Henüz maçlar bitmedi, şanssız. Her an her şeyi değiştirebilecek matematik var. Futbolda hiç ummadığımız zamanlarda dönüş yapabilirsiniz. Selçuk'un attığı son saniye golüyle Avrupa Şampiyonası'na katıldık. O zaman hiç tartışılmadı, şimdi niye tartışılıyor? Bu tartışmayı yanlış yerler ve yanlış koldan yapıyoruz. Biter, eğer gidilme-

diyse masaya yatırılır, artı ve eksiler hesaplanır ve sonuç alınır. Süreci yönetmede böyle düşünülmeli. Maçlar başlarken, bir maçta hazırlanırken gündem olarak bir teknik direktörü ele alıp, onu eleştirmek, oyuncu kadrosuyla zaman harcamak çok yanlış. Medya, sosyal medya kanallarıyla, bunu trolleştiren tarzla yapmamız, ayağımıza sıkma konusunda başarılı olduğumuzu gösteriyor. Sakin olalım, oynayacağımız önemli bir maç var. Maçlar bittikten sonra zamanımız var, o zaman bunu değerlendirelim. Burayı yönetenler beklentilerin karşılığını alıp almadıklarını tartışacaklardır. Bu alenen, ulu orta tartışılacak bir konu değildir. Ulu orta tartışıldığında ise zararlarını hep görürüz. Milli takım yönetmek çok zor değil, çok karmaşık değil, çok net. Yakın gelecekte bunu yapabilecek çok hoca var, çok büyük donanım gerektirir mi? Bence değil. Ama biz maalesef teknik direktör misyonunu böyle bir yere yükliyoruz ki başa gelen Türk futbolunu da kalındırarak ve Türk futbolunu da değiştirecek. Türk futbolunun başka, milli takımın başka hiyerarşilere ihtiyacı var. Sapla samanı birbirine karıştırmayı seviyoruz." ●İSTANBUL-AA

İttifak

8 EYLÜL 2023 CUMA YIL: 27 SAYI: 9414

İmtiyaz Sahibi
İTTİFAK GAZETECİLİK VE MATBAACILIK A.Ş.
Adına
Recep İncecik
Genel Yayın Koordinatörü
Hayreddin Turan
Yazışları Müdürü (Sorumlu)
Mustafa Şahin
Haber Müdürü
Hawa İncecik
İnternet Editörü
Ayşu Mola
Sayfa Sekreteri
Elif Şahin

Yayın Türü: Yerel Süreli Yayın
Yayımlayan: İTTİFAK GAZETECİLİK VE MATBAACILIK A.Ş.
İmzalı yazılardaki görüşler, yazarlarını bağlar.
Reklam ve Abone Müdürlüğü: 0212 514 06 62
Yönetim Yeri:
Küçük Ayasofya Mahallesi Çayiroğlu Sk. No:8
Sultanahmet - Fatih / İstanbul
Telefon: 0212 514 06 62
www.ittifakgazetesi.com
Matbaa:
AKOSMAN TURİZM BASIM YAY. REK.
DAĞ TIC. LTD. ŞTİ. Sanayi Mah. Sancaklı Cad.
Çarşı Sok. No: 24 Güngören / İSTANBUL
Tel: 0212 502 23 15

MÜHÜR KİMDEYSE SÜLEYMAN ODUR...

Eskiden herkesin sanatkârca yapılmış bir mührü vardı. Altında mühür bulunmayan yazı itibar görmezdi.

Çok eski tarihlerden beri kullanılan mühür, yetki ve mülkiyet belgesidir. Diğer bir deyişle, bir belge ya da eşyanın gerçekliğini ortaya koyan, sahibini belirten ve açılmasını engelleyen bir araçtır. Mezopotamya'da ortaya çıkan ve zamanla Avrupa'ya kadar ulaşarak yaygınlaşan mühürde, insan ve hayvan figürleri, doğa motifleri ve çeşitli şekiller bulunurdu. Mühür, başta altın olmak üzere gümüş, pirinç, demir, bronz gibi madenler veya zümrüt, ametist, akik, firuze, nefes, Yemen taşı, kantaşı, inci gibi kıymetli taşlar üzerine kazınmıştır. Avrupa'da sosyal sınıflara bağlı olarak mühürler de çeşitlenmiştir. Soyluların mühürlerinde aile armaları yer alırken, din adamları mühürlerinde aziz ve melek gibi dini semboller tercih ederdi.

EN ESKİ MÜHÜR MISIR VALİSİNİN

Okuma-yazmanın artması ile mühür önemini yitirmiş ve yerini imzaya bırakmıştır. Halbuki şarkta mühür, imzadan da önemliydi ve imzayı tevsik

İNAN ARVAS

etmede (belgeleme) de kullanılırdı. Bilinen en eski İslamî mühür, Mısır fatihi ve valisi Amr bin El-As'a aittir. Peygamber Efendimiz'de hicretin 7. yılından itibaren üzerinde "Muhammed Resulullah (Allah'ın elçisi Muhammed)" sözleri kazılı bir mühür kullanmaya başlamıştır.

Özellikle Osmanlı toplumunda mühür başlı başına bir önem kazanmıştır. Mühür kazma işine hakkâklık; bu işi ya-

pana da hakkâk veya mühür kesen denirdi. Hakkâklık Osmanlı'da saygın bir meslek olmuş ve bazı padişahların da mühürcülükle ilgilenmesi bu saygınlığını arttırmıştır.

RESMÎ MÜHÜR; MÜHRÜ-İ HÜMAYUN

Mühürler, kullanan şahsa ve kullanım amacına göre üç çeşittir: Devlet işlerinde kullanılan mühürler, mühr-i resmî (resmî mühür); şahıslara özel olanlar mühr-i zâtî (şahsi mühür); vakıf kütüphanelerine bağışlanan eserlere basılmak üzere özel kazıtılmıy mühürler ise vakıf mührü olarak adlandırılır.

Resmî mühürlerin başında, mühr-i hümayûn adı verilen, padişahın, tuğralı, devlet işlerinde kullanılmak üzere hazırlanmış mührü gelmektedir. Her padişah tahta çıktığında; biri kendisinde, diğerleri de sadrazam, has odabaşı ve harem hazinedarında olmak üzere en az dört mühür kazıttı.

Mühr-i hümayûnlar, beyzi (oval), köşeli veya yuvarlak olup, çoğunlukla altın, zaman zaman da kıymetli taşlardan yapılan küçük boyutlu mühürlerdi. Padişahın kullandığı diğer bir

mühürse, murabba (dört köşeli) olup zümrütten yapılmıştı. Şahsına ait olan bu mührü, padişah parmağında taşırdı. Kısaca padişahların mührü, saltanatlarının bir ifadesiydi; bu yüzden de hükümdar değiştiğinde mühür de değişirdi.

Diğer resmi mühürler ise üst düzey yöneticilere ait mühürlerdi ve boyutça mühr-i hümayûndan daha büyük olurlardı.

Şahsî mühürler, bir çeşit imza görevi görmekteydi ve oval, sekizgen ya da kare gibi çeşitli şekillerde olabirdi.

Vakıf mühürleri ise diğer mühür çeşitlerine oranla daha detaylı bilgilerin yer aldığı, daha büyük mühürlerdir.

YAZMA ESERLERDE VAKIF MÜHRÜ

Yazma eserlerin genellikle yüzünde görülen birkaç mühür türünden biri de vakıf mührüdür. Yazma eserlerdeki vakıf mühürleri; cilt, tezhip, minyatür, yazı vb. gibi yazmanın önemli unsurlarından biridir. Vakıf yapan kişiler, özellikle bu vakıf mührünün kitaplara basılmasına özen göstermişlerdir. Hatta bu vakıf mühürlerinde kısaca da olsa, vakıf şartlarını belirlemeyi amaçlamışlardır. Bu vakıf mühürlerinde, önce vakfedenin mesleği, adı (kimi hallerde babasının adıyla), sonra üzerinde vakıf mührü olan bu kitabı, nereye, ne maksatla, hangi şartlarla vakfettiği ve hangi tarihte bu vakfı gerçekleştirdiği gibi bilgiler yer almaktaydı. Vakıf mühürleri; Arapça, Farsça veya Türkçe dillerinden birinde olabilmekteydi.

HERKEŞİN MÜHRÜ VARDI

Sadece padişahın değil, halktan hemen herkesin böyle resmî vesikalara basmak üzere mührü vardı. Bu mühürler el işiydi. Üzerlerinde aynı şeyler

yazılı bulunsa bile, birbirinden az-çok farklı olacağı için, imza yerine geçer; sahteciliğe mahal vermezdi.

Mühür kazıtanlar, mühür üzerine sadece isimlerini değil; bazı veciz sözler, hatta beyitler bile yazdırırlardı. İleri gelenlerin yazı işlerine bakan memurlara mühürdar denirdi. Bilhassa hanımlar mühür kullanmaya çok meraklı idi. Mühürleri saklamaya mahsus çok zarif mühür keseleri vardı. Her kızın çeyizinde birkaç tane bulunurdu.

Bayezid'deki Sahaflar Çarşısı, eskiden Hakkâklar Çarşısı idi. Hakkâk, mühür hakken, yani kazıyan demektir. Mühürçüler Çarşısı de denirdi. I. Cihan Harbi'ni müteakip bir yangın sebebiyle sahaflar (kitapçılar) buraya taşındı. Şimdi burası Sahaflar Çarşısı olarak bilinmektedir.

Ertuğrul Gazi, asırlarca dünyaya hükmeden medeniyetin temellerini attığı Söğüt'te anılacak

Osmanlı Devleti'nin kurucusu Osman Gazi'nin babası Ertuğrul Gazi, dünyaya 6 asır hükmeden medeniyetin temellerini attığı Bilecik'in Söğüt ilçesinde bu yıl 742'ncisi düzenlenen etkinliklerle anılacak. Doğum tarihi kesin olarak bilinmeyen ancak 1189-1281 yıllarında yaşadığı belirtilen Ertuğrul Gazi'ye, Sivas yakınlarında Büyük Moğol Birliği ile savaşında Selçukluların yardımına koşması ve zaferdeki katkısından dolayı, Anadolu Selçuklu hükümdarı Alaeddin Keykubad tarafından Ankara'daki Karacadağ Bölgesi iktâ olarak verildi. Ertuğrul Gazi daha sonra aşiretiyle 1230'larda

Söğüt ile Kütahya'nın Domaniç ilçesi sınırları içinde kalan bölgeye yerleşti. Çevresindeki beylik ve devletlerin durumlarını, siyasi koşullarını iyi değerlendirmesi, komşularıyla daima iyi geçinerek aşiret ve tebaasını rahat ve huzur içinde yaşatmasıyla bilinen Ertuğrul Gazi'nin vefatından sonra yerine geçen oğlu Osman Gazi, beylikten cihan devletine uzanan yolculuğu başlattı. Söğüt'teki türbesinin önünde alp üniformalı askerlerin "saygı nöbeti" tuttuğu Ertuğrul Gazi, her yıl eylül ayının ikinci haftasında törenlerle anılıyor. "Ertuğrul Gazi'yi Anma ve Yörük Şenlikleri'nin 742'ncisi, yarın Er-

tuğrul Gazi Türbesi'nin ziyaret edilmesi, Türk Büyükleri Anıtı'na çelenk bırakılması, halk oyunları gösterisi, etli pilav ikramı için kurban kesilmesi ve Ertuğrul

Gazi Mescidi'nde cuma namazı öncesi mevlit okutulmasıyla başlayacak. Program kapsamında 9 Eylül Cumartesi günü Hükümet Konağı önünde Yörüklerin

karşılınması, protokol konuşmaları, halk oyunları gösterisi, Jandarma Genel Komutanlığı Mehteran Birliği gösterisi ve türbe ziyareti olacak. Öğleden sonra

tören alanında devam edecek etkinliklerde, karakucak güreşleri yapılacak. Ayrıca aynı gün, Söğüt Cirit Sahası'nda cirit müsabakaları, okçuluk ve atlı okçuluk gösterileri sunulacak. Jandarma Genel Komutanlığı Bando konseri ve havai fişek gösterisine yer verilecek. Etkinliklerin son gününde 10 Eylül Pazar sabahı tören alanında Yörük grupları ve halk oyunları ekiplerinin gösterileri, protokol üyelerinin karşılanması, türbe ziyareti, Jandarma Genel Komutanlığı Bölüğü ve halk oyunlarının ardından program tamamlanacak. ●BİLECİK-AA